

universitātes avīze

Otrdiena,
5. septembris,
2000. gads

Latvijas Universitātes izdevums; iznāk katru otro otrdienu

www.lanet.lv/~luua

№1

PIE VIŅIEM

Gads Kembridžā bija prāta greznība

Linda Apse tikko absolvējusi Kembridžas universitāti Anglijā, iegūstot maģistra grādu valodniecībā. Cik pazīstu Lindu, viņa nekad nešķiet stāvam malā - vienmēr atvērta, gatava paust savu viedokli, diskutēt.

Linda Apse, Mphil

Saruna

- Linda A.: ...būt tikai kā devējai. Tev kādā mirklī vajag arī saņemt pretī. Entuziasms ir jauka lieta, bet cik ilgi tu no tā vari dzīvot? Tikai dot vai arī tev ir kāds domubiedrs, kas tevi var atbalstīt.

- Gatis D.: No otras puses, individuālisms šeit nav vēl tik izplatīts. Man šķiet, eksistē mākslīgais individuālisms. Reāli nav, kas pajautā tavu viedokli, nav līdzvērtības. Bet tas nenozīmē, ka ir jāapstājas.

- L. A. Bet vai nav tā, ka tu sasniedz kādu konkrētu līmeni un tev vairs nav nepieciešama kāda personība (*role model*), kura ir kā piemērs paša attīstībai. Es domāju, vai nav izaugsmē kāds posms, kad tu saproti, ka viss ir tikai sevi.

- G. D. Pastāv cilvēka formējošie gadi - laiks, kad cilvēks saņem vislielāko ietekmi no apkārtnes. Ja tev izdodas būt ļoti ietekmētam šajā laikā, tad tas ir lieliski. Bet nevar garantēt, ka tu saņemsi veicinošu ietekmi visu laiku. Bet tas, ko es gribēju teikt par mākslīgo individuālistu, kas, manuprāt, nāk no televīzijas un filmu ietekmes. Tev ir tas, tas un tas - un tu kļūsti individuāls. Bet trūkst individuālās domāšanas un izturības.

- L. A. Ir jāuzsver vārds *izturība*.

- G. D. Jā, jo tev ir jābūt vienam.

- L. A. Tas neaprobežojas tikai ar tādu izrādīšanos - uzspēlētu individuālistu, aiz kura paslēpies nedrošs, bet pēc uzmanības alkstošs indivīds.

- G. D. Tā izrādīšanās ir viena lieta, kur tu vari saņemt uzmanību, lai izbēgtu no vienatnes. Jo īstenībā vienam ir grūti. Ne tikai dzīvot, bet domāt savas domas. Līdz ar to rodas vēlme būt kopā. Protams, sava veida kopība ir vajadzīga ikvienam, un tas tiek dots. Bet pastāv kārdinoša iespēja būt kopā ērtības, nevis vajadzības dēļ...

Intervija

- Linda, pastāsti, lūdzu, kā tu nokļuvi Kembridžā, ko studēji, vai esi gandarīta, kas bija interesants utt.?

- Es aizbraucu pagājušā gada septembra beigās un studēju 9 mēnešu valodniecības programmā, iegūstot Mphil (*maģistra*) grādu. Noteikti jāpiemin tas, ka Kembridžā Angļu valodas fakultātē ir divas dažādas valodniecības programmas. Viena ir tradicionālā valodniecība (kurā es nebiju), kur pētniecības objekts ir valoda, tās struktūra. Manā valodniecības programmā valodu pēta kā kognitīvu konstruktū. Tas nozīmē, ka mūsu pamatmērķis ir pētīt valodas apgūšanas proce-

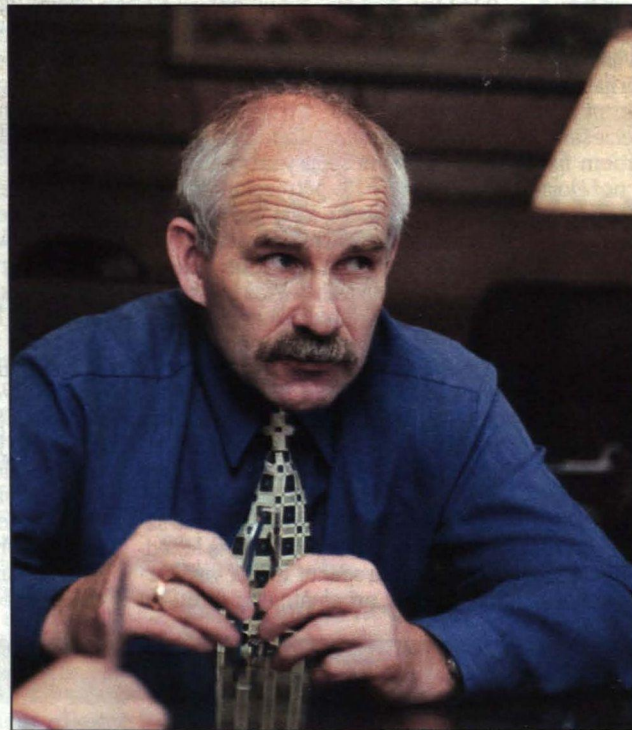
2. lpp. ▶

Sveiciens jaunajā mācību gadā!

DOMĀSIM KOPĀ

Mana pamatdoma - strādāt!

Sākas mācību gads. "Universitātes Avīze" sirsnīgi sveic Latvijas Universitātes rektoru profesoru Ivaru Lāci, vēlot izturību, enerģiju un veiksmi! Ar kādām domām un vēlmēm šo akadēmisko gadu uzsāk jaunais LU rektors, par to mūsu saruna.

Rektors prof. Ivars Lācis

Māra S.: - Kāds vadītājs jūs būsiet?

- Sliktis! Tāpēc, ka ikviens nākošais vadītājs ir sliktāks par iepriekšējo. Tas ir kā dabas likums un tā no padoto viedokļa vienmēr izskatās. Jaunais nereti nāk ar kaut ko savu un nepierastu. Cilvēka būtība ir tāda - ikdienu nejust, pierasto uzņemt par normu. Taču tiklīdz ir kāda atkāpe no šīs ikdienas vai normas, mēs to uztveram kā negatīvo.

Māra S.: - Rektora amats - tas ir gods, tie ir pienākumi un atbildība. Kā ir vairāk?

- Manuprāt, darba, jo darāmā ir pietiekoši daudz. Kā rektoram man ļoti daudz jāapgūst. Jāielec vilcienā, kurš pilnā sparā dodas uz priekšu.

Viens no LU vadības uzdevumiem ir darba apstākļu uzlabošana. Šajā gadījumā ar darba apstākļiem ir jāsaprot process, ko realizē Universitāte. Lai students četros gados sekmīgi nonāktu līdz akadēmiskajam grādam, viņu ir jānodrošina ar nepieciešamajiem darba rīkiem. Reizēm tos izdodas pat uzlabot, piemēram, augusta sākumā bija tāds patīkams brīdis, kad pēc pieprasījuma varējām sadalīt datorus. Arī tas ir atbalsts.

Iesākusies, un es ceru, ka būs sekmīga, vēl kāda programma. Tā ir sabiedriskā ēdināšana. LU nepieciešams panākt, lai studenti, mācībbspēki un darbinieki būtu apmierināti ar to, ko viņi ēd pusdienās.

Pašreiz nepiedodami aizkavējusies komandas veidošana. Tas ir svarīgs iekšpolitikas jautājums.

Risināmo uzdevumu lokā ir arī Medicīnas akadēmijas pievienošana Latvijas Universitātei. Mūsu augstskolas pozīcija

4. lpp. ▶

ŠAJĀ NUMURĀ:

Miris prof. Ilmārs Vītols
- 2. lpp.

K. Morberga mantojums
- 3. lpp.

Gunāram Mangulim - 60
- 5. lpp.

Kas jauns LU Bibliotēkā?
- 6. lpp.

LU studenti Sidnejā
- 7. lpp.

JAUNUMI

LU Lielajā aulā skan Hendeļa "Mesija"

Koncerts 31. augustā notika Garīgās mūzikas festivāla ietvaros. No kreisās: soliste Sonora Vauce un diriģents T. Brauns (Lielbritānija)

Rektors nodod svinīgo zvērestu

Rektors prof. Ivars Lācis, solot veltīt sevi Universitātei, inaugurācijas ceremonijā 1. septembrī

SĒRU VĒSTS

LU fizikas profesors Ilmārs Vītols aizsaulē . . .

(14.10.1931. – 19.08.2000.)

Prof. Ilmārs Vītols

Šaubos, liekas, ka tūdaļ klauvēs pie durvīm, viņš ienāks un teiks: "Vai kādu "sirmo" noķēri? Nē? Es zinu vienu ļoti jauku un kļušu ezeriņu. Tur jābūt, braucam!"

Tāds viņš ir: vētras nemiera pilns, izpalīdzīgs un ļoti labestīgs, par prātu spējam nemaz nerunājot. Viņšaulē ilgi nekavēsies. Apskatīsies, kāda tur gaisotne valda, ātri izmetīs vismaz 10 jaunas idejas, dabūs kādu, kas tās sāk ieviest, un pazudīs. Drīz parādīsies kaut kur citur, lai sabangotu tur "piļu diķi", iezīmētu jaunu kārtību, dabūtu vadoni un pats kļuši nozustu.

Svina sulfīds, Vizma-Picītis, sinhrondetektors, braucieni Amatas pālos, Pusvadītāju fizikas problēmu laboratorija, sami, medicīna, tranzistoru un tuneļdiodu automatizēta mērīšana, latviska partija, eksperimentu unificēts aprīkojums un datorizācija, basketbols, laboratorijas ēku projekti, kinofilma "Dienas rītdienai", Kahemas kanjons un taimiņi, stresi, meitenes, disertācija, "Abel-dārzs" pie Abavas, spējīgie skolnieki fizikā nometnē "Alfa", Gaida, tuneļluminiscence stiklos, dēlu audzināšana, aspiranti un doktors, autiņš, katedra, datori "BK-0010" skolās, Anniņa un meita, kokteiļi, atklājumu motivācija, pīpe, Tautas fronte, zinātnieka un augstskolas būtība, likumi, kakši, optometrija un redzes zinātne, Itālija, brillu veikali, sekss, maģistrantūra, Lattelekom, projekti un programmas, Bitnera balzams, izgudrojumi, mamma, izstrādes, tante, ieviešana, rīta skrējieni, praktikumus, kursa darbi un referāti, mīlestība, Senāts un Medicīnas akadēmijas pievienošana, kāds aliņš, fiziku

mafija un viesnīca "Rīga", cope...

Visu tā arī neuzskaitīt, ar ko Ilmārs ir nodarbojies. Viņa paziņu loks nav aptverams. No katra viņš ir kaut ko smēlies un katram ir daudz ko devis vai līdzējis. Drīzāk gan ir zināms, ar ko viņš nav nodarbojies – ar dziedāšanu un grāmatu rakstīšanu. Šajā ziņā viņš līdzinājās draugam nelaiķim doc. Ojāram Smitam. Viņa spēcīgos izteicienus Ilmārs bieži pieminēja un lietoja.

Ilmāra Vītola ceļš šaisaulē sākās 1931. gada 14. oktobrī Daugavpilī, skolotāja Kārļa un mākslinieces Ludmilas ģimenē kā pirmajam bērnam. Brālītis arhitekts Zigurds dzima 1935. gadā. Pamatskolā Ilmārs mācījās Rīgā, bet beidza Valmierā. Tur 1951. gadā pabeidza arī vidusskolu ar labām un teicamām sekmēm. Rudenī iestājās LVU Fizikas un matemātikas fakultātē, kā arī sāka strādāt "Daugavas" stadiona radiomezglā. 1954. gada 10. septembrī ieskaitīts par 1/2 slodzes laborantu Eksperimentālās fizikas katedrā. Pēc fizikas studiju sekmīgas beigšanas kopš 1955. gada 1. septembra sāka strādāt par asistentu. No 1956. līdz 1959. gadam mācījās aspirantūrā.

Vecākajam inženierim I. Vitolam 1960. gada 26. septembrī uzdots veikt Pusvadītāju fizikas problēmu laboratorijas (PFPL) vadītāja pienākumus. Šo laboratoriju viņš kalināja un Maškavā "izsita" kopā ar asistentu O. Šmitu. Tāpat arī ieguva lidotāju glābšanas piepūšamās laivas, ar kurām izvaļoja visus Latvijas ievērojamākos un daudzus Sibīrijas udeņus. Pirmā LVU zinātniski pētnieciskā laboratorija bija nepieciešama, lai viņam un daudziem citiem fiziķiem nebūtu jāklūst par nožēlojamiem padomju skolotājiem. Zinātņu akadēmijas institūtos un kara rūpniecības laboratorijās būtu grūti iekļūt savu uzskatu un radu dēļ. Tur nebūtu arī akadēmiskās brīvības, kas Universitātē kaut cik vēl pastāvēja.

PFPL strauji auga, pateicoties Fizikas un matemātikas fakultātes ražībai un I. Vītola talantam dot idejas un piesaistīt to īstenošanā īstos cilvēkus. Ļoti attīstījās aparatbūve, jo radioelektronikas vadīja gudrais Pēteris Tomsons, Ilmāra skolas biedrs un draugs no Valmieras. Par galveno inženieri uzaicināja visu varošu mehāniķi Olgertu Āboliņu, par kons-

truktoru – apķērīgo un ražīgo Jāni Straumēnu. Pirmo datoru "Dņepra-1" iegādājās jau 1966. gadā un, pateicoties Imantam Griķim un Laimonim Pūcem, jau tajā pašā gadā kā vieni no pirmajiem pasaulē izveidoja un palaida datorizētu eksperimentu cietvielfizikā. Programmas rakstīja Juris un Ludmila Kuzmini un students Andris Jaunbergs, eksperimentēja asistenti Andrejs Siliņš un Anatolijs Truhins. Pirmos ciparu voltmetrus izveidoja inženieri Edmunds Tardenaks un Andris Gailītis.

Fiziku virzīja: O. Šmits - optikā, V. Zīraps, I. Tāle, J. Bočāns, J. Valbis - jonu kristālu fizikā, I. E. Siliņš - organiskos pusvadītājos, A. Kundziņš, L. Beizītars, A. Lūsis - plāno kārtiņu fizikā, J. Zakis - stiklu fizikā. Tika audzēti kristāli un plānās kārtiņas, izdarītas spektrālās analīzes, veidotas jaunas pētniecības iekārtas un uzlabotas vecās. Lai iegūtu tam visam līdzekļus, bija jāveic daudzi līgumdarbi dažādām iestādēm un organizācijām. Studiju uzlabošanai I. Vītols ierosināja un palīdzēja izveidot Pusvadītāju fizikas katedru.

PFPL pakāpeniski ieņēma vecās Universitātes ēkas 1. stāva visu kreiso spārnu un izbūvēja gan pagrabu, gan bēniņus, gan iekšsētu, gan gaiteni. Bet drīz telpas sāka trūkt. I. Vitolam ar biedriem radās doma uzcelt jaunu ēku, kas būtu piemērota fizikai, kā to ap 1900. gadu veica P. Valdens fizikālajai ķīmijai Kronvalda bulv. 4. Un sākās ražens plānošanas un līdzekļu "izsīšanas" laiks. Tā tapa LU Cietvielu fizikas institūts Kengaraga ielā 8.

Taču I. Vītols astoņos gados bija "izšāvies" – nespēja vairs viens pats vadīt visu PFPL pētniecību, aparatbūvi un izaugsmi. Viņa vienaudži un pat jaunāki fiziķi jau bija aizstāvējuši zinātņu kandidāta grādu un nelāvās vairs stingrai vadībai. Viņš kļuva nervozs. Līdzēja draudzība ar izcilu medicīni, netaiķi Dzintaru Popēnu, kas izskaidroja tolaik jauno stresa teoriju un deva ieteikumus, kā mazināt distresu un vairot eistresu. Un Ilmārs nodeva PFPL vadību Jurim Zaķim, atpūtās, aizstāvēja disertāciju, kuru apstiprināja 1970. gada 7. janvārī, izpriešanās un ar 1971./72. mācību gadu sāka strādāt Pusvadītāju fizikas katedrā par mācību spēku. Tomēr viņš turpināja vadīt arī zinātnisku tēmu un

PFPL Kristālu fizikas nodaļas grupu, kuras kodolu veidoja Vitolds Grabovskis. Kā atzīmējis izcilais Rezerforda skolnieks Kapica, cilvēkam vidēji 8-os gados nomainās visas molekulas. Tātad viņš kļūst par citu cilvēku un viņam jāmaina arī nodarbošanās.

Līdztekus studentu mācīšanai I. Vītols lielu uzmanību sāka veltīt Latvijas skolnieku sekmēm ilgā laikā. Izrādījās, ka tikai daži procenti no bērniem ir spējīgi studēt fiziku. Lai viņi nepazustu, I. Vītols kopā ar V. Grabovski un A. Kangro sāka rīkot pasākumus "Alfa", kas piesaistīja Fizikas un matemātikas fakultātei jaunus spēkus. Zinātnē sāka sadarboties ar grāfu Tolstoju vecāko un jaunāko stiklu pātniecībā. Viņš izveidoja ekonomisku šķidrā hēlija tvaiķu optisko kriostatu, kuru varēja viegli ar savu autiņu aizvest uz Tartu Fizikas institūtu. Tur pie Dr. Č. Luščika bija pieejams hēlijs, lai veiktu mērījumus. Vecā grāfa A. Tolstoja mudināts, I. Vītols aizrautīgi sāka studēt Pēterpils universitātes bibliotēkā pasaules psihofizikas jaunumus, jo viņam nācās audzināt arī divus dēlus. Panākumi fizikā deva doktora grādu (14.01.1977.), profesora nosaukumu (18.05.1979.) un kopš 1978. gada 1. septembra Pusvadītāju fizikas katedras vadītāja vietu.

Sākās personīgo datoru laikmets. Prof. I. Vītols saprot, ka skolās bez tiem nav jēgas informātikas priekšmetam, un kopā ar J. Kuzminu velta milzīgas pūles, lai apgādātu skolas ar tolaik vienīgajiem "BK-0010". Pats profesors datorus nekad nav lietojis, jo viņa augstajam un straujajam domu lidojumam tie ir pārāk dumji un radīti izpildītājiem darba atvieglošanai.

Pārbūve, Tautas fronte, barikādes, Latvijas neatkarība – tur visur ir iekšā prof. I. Vītols ar savu milzīgo gudrību un tālredzību. Ko tālāk? Viņš sen sapratis, ka zinātne, kas balstīta uz "zvaigžņu kariem", drīz sabruks. Demokrātija un brīvais tirgus ir vērsti uz katra cilvēka personīgām vajadzībām. Galvenā ir informācija, no kuras ap 90% cilvēks uztver ar redzes palīdzību. Ja tā ir pazemināta, tad cilvēkam ir ierobežojumi.

Redzi var uzlabot ar pareizām brillēm! Lai to izdarītu, ir jāzina ne tikai medicīna, bioloģija un psiholoģija, bet arī fizika un ķīmija. Prof. I. Vītols to visu ir mācījis un izpratis. Tāmdēļ

viņš kopā ar Dr. I. Lāci un Dr. V. Grabovski dibina LU jaunu studiju virzienu – optometriju un redzes zinātne, lai Latvijas tauta kļūtu redzīgāka, gudrāka un bagātāka. Bet, lai cilvēki iegūtu istās brilles, izveido LU Optometrijas centru. Tur strādā acu ārsti kopā ar optometristiem, kas zinātniski pareizi izlabo klientu redzes kļūmes ar brillēm vai kontaktlēcām. Dažos gados LU Optometrijas centrs kļūst par vienu no vadošajiem brillu uzņēmumiem Latvijā, un mūsu Universitātē optometriju un redzes zinātne studē jau arī ārzemnieki.

Prof. I. Vitolu 1998. gada 17. aprīlī ievēl LU Senātā. Tur viņš nevar mierīgi noklausīties dažu senatoru tukšajai runāšanai un ar savu stāju un darbību izraisa viena otra dusmas. Viņš ir viens no tiem, kas neļauj likvidēt LU, lai apvienotu to ar Latvijas Medicīnas akadēmiju, bet sagatavo un panāk LR valdības lēmumu, kas paredz visu medicīnu iekļaušanu LU demokrātiskā veidā. Viņš arī sagatavo priekšlikumu nopirkt viesnīcu "Rīga", kas atrodas uz LU zemes gabala, lai no viesnīcas ienākumiem atbalstītu studijas.

Tas viss ir prasījis milzīgu piepūli un spriedzi. Sestdienā, 19. augustā prof. I. Vītols kopā ar dēlu aizbrauc atpūsties uz Usmas ezeru. Maksājerētot kļūst grūti sirdij. Dēls steidzīgi ved tēvu uz Ventspils slimnīcu, bet nepagūst...

Prof. I. Vītols pats vai kopā ar biedriem publicējis vairāk par 200 zinātniskiem darbiem, kādus 50 mācību līdzekļus, ap 15 sociālpolitiskus rakstus. Vadījis 11 aspirantus, konsultējis vismaz 6 doktorantus un bijis oponents ap 50 disertācijām, kā arī loceklis daudzās padomēs. Izstrādājis un vadījis kādus 10 jaunus lekciju kursus, to skaitā zinātnes organizēšanā un finansēšanā, modernajā biofizikā, medicīniskajā fizikā un redzes zinātnē.

"Ilmār, ilgi nekavēties tur augšā. Tu esi ļoti vajadzīgs bērniem, Ivaram un visiem mums pārējiem. Bet, ja šo vissmagāko eksperimentu nevari beigt, tad - lai vieglas Tev smiltis!"

JĀNĪTIS JANSONS,
Tavs skolnieks kopš 1958. gada un ar Tavu svētību LU Zinātņu un tehnikas vēstures muzeja direktors

PIE VIŅIEM

Pavadītais gads Kembridžā bija prāta greznība

◀ 1. lpp.

sus (*language acquisition*), atšķirības un kopējās pazīmes dzimtās valodas un svešvalodu apgūšanā. Protams, programmas pamatu tāpat kā tradicionālajai valodniecībai veido pamatzinātnes - morfoloģija, sintakse, semantika, loģika utt. Atšķirība ir, kādā aspektā valoda tiek skatīta.

- Par ko tu rakstīji savā diplomdarbā?

- Mana programma nebija balstīta uz vienas disertācijas izstrādāšanu. Man bija jāraksta neskaitāmas esejas, kurās katrā ir jāizvirza arguments un tas jāizstāvē. Kurša gaitā bija jāuzraksta 5 līdz 6 esejas semestrī, katra aptuveni 7 lapaspuses gara. Bez šajām esejām rakstīju garās esejas, katra aptuveni 40 lapaspuses. Ja šajās esejās argumentus pamatoju uz izlasīto literatūru, tad garajās esejās pamatojums izrietēja no manis pašas pētījuma. Gada laikā veicu divus patstāvīgus pētījumus - vienu iesniedzu janvāra vidū, bet otru marta vidū. Abi pētījumi bija par sintaksi - latviešu, angļu, krievu

un nedaudz lietuviešu valodā. Man interesē valodas struktūra un tās saistība ar valodas apgūšanas procesiem - gan dzimtajā, gan svešvalodā.

- Vai tu spēji atrast nepieciešamos resursus latviešu valodai, lietuviešu valodai, krievu valodai tur Kembridžā, vai tu ņēmi līdz kaut ko no Latvijas, gatavojies pirms tam?

- Pirms tam negatavojos, jo nezinaju, kam gatavoties. Protams, kas attiecas uz angļu valodu, tad tur ir visi nepieciešamie resursi - vienā no lielākajām bibliotēkām pasaulē. Kas attiecas uz krievu valodu - arī. Arī latviešu valodā viss bija pieejams, izņemot jauno *Latviešu valodas praktisko gramatiku*, kura tikko bija publicēta, un es to paņēmu līdz. Bet tagad droši varu teikt, ka tā jau ir Kembridžas bibliotēkā. Runājot par lietuviešu valodu, lietuvieši ir aizsteigušies mums priekšā, jo ir izdevuši *Lietuviešu valodas moderno gramatiku* angļu valodā un atbilst visām modernās valodniecības

tendencēm. Pētniekam bez latviešu valodas zināšanas ar interesi par baltslāvu valodām latviešu valoda kā pētniecības objekts nav pieejama, jo publikāciju skaits par latviešu valodu ir salīdzinoši, pat katastrofāli niecīgs. Bez tam, neesam sastādījuši apjomīgu un izsmelšu moderno valodas gramatiku. Tas ir tas iemesls, kāpēc lietuviešu valoda ir vairāk citēta. Atsauksmes uz latviešu valodu pētījumiem ir retums. Ja tiek minētas baltu valodas, tad automātiski tiek citēta lietuviešu valoda. Un ir skaidrs kāpēc - jo ir kur smelties informāciju. Man ir pieejama 4000 lpp. biežā lietuviešu

gramatika. Tā tika izdota ar Sorosa fonda atbalstu. Bet tā ir atkal viņu uzņēmība, interese par valodu. Viņi savu valodu rada pieejamu valodu pētniekiem visā pasaulē. Mēs sakām, ka par latviešu valodu maz raksta, bet no kā tad lai smeļas informāciju? Ja es runāju latviešu valodā, es jau varu dot tikai subjektīvus piemērus. Es saku tā un tā, jo subjektīvi domāju. Mūsu gramatika sastāv no 90 lpp. - cik daudz tur var smelties? Turpretim par lietuviešu valodu var iegūt visdetalizētāko informāciju par jebkuru gramatisku struktūru.

- Interesanti... un tas viss

angļu valodā?

- Jā. Tā ir tāda būtiska lieta, un tas ir izskaidrojams, kāpēc valodnieki diezgan maz piemin latviešu valodu. Atkal, tā ir mūsu pašu interese vai neinterese.

- Pazīstama lieta. Pastāsti, lūdzu, mazliet par Kembridžas ikdienā...

- Ikdienu? Ikdienu ir tāda, kādu tu to veido. Mani draugi un paziņas bija sajūsmā par Kembridžu. Runājot par Volfsona (*Wolfson*) koledžu, kura bija mana Kembridžas koledža

3. lpp.▶

universitātes avīze

(Iznāk kopš 25.09.1922.)

Redaktors GATIS DILĀNS
Tekstus rediģē IEVA JASINSKA
Fotogrāfs TOMS GRĪNBERGS
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datorsalikumu veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586 (pastkastīte atrodas LU kancelejā)
Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss 7034330
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv (*Rakstiet mums!*)
Mājas lapa Internetā: <http://www.lanet.lv/~luua> (+English summary)
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

PIE VIŅIEM

◀ 1., 2. lpp.

- es tajā iekļuvis pavisam nejausi. Tad, kad pieteikumā vajadzēja norādīt, kurā koledžā es gribētu būt, man nebija ne jausmas, jo apraksti par koledžām ir ļoti īsi. Tad es ievēroju, ka *Volfsona* koledžā ir visplašākā etnisko grupu pārstāvētība (75 dažādas tautības). Man tas likās interesanti. Un vēl likās interesanti, ka pretstatā XIII, XIV gadsimta celtnēm mana koledža tika celta 60. gadu vidū.

- **Ļoti jauna...**

- Tā ir ļoti jauna, viena no visjaunākajām. Man patīk liberālisms. Ir arī interesanti būt vidē, kur ir tradīcijas. Tu savā veidā dzīvo šo tradīciju varā. Bet es domāju, ka man būtu interesantāk uzturēties modernākā vidē. Bet nevaru teikt, ka vēsturiskajā vidē nebūtu interesanti, jo es tur nebiju. Droši vien, ka arī tur es atrastu kaut ko savu. Koledžas ikdiena... tā ir tāda: no rīta celies, lasi vai ej uz lekcijām...

- **Cikos?**

- Es cēlos agri, pusseptiņos, jo gāju skriet. Citi cēlās divpadsmitos, bet tad mācījās līdz trijiem naktī. Pats savu režīmu izveido. Mācību gada beigās es arī sāku celties divpadsmitos dienā un mācījos līdz četriem rītā, jo negribēju palaist garām studentu aktivitātes, kas parasti notiek vēlās vakara stundās. Interesanti, ka daudzi gāja gulēt no plkst. 11 līdz 12 naktī, ko varētu saukt par naktsdusu. Tas ir tāpēc, ka tu nogursti un vairs nevari pavilkt. Nogulies kādu stundiņu un tad augšā un turpini. Ap vieniem naktī aizej uz bāru galvenajā ēkā.

- **Tas bija kopmītņu galvenajā ēkā?**

- Nē, koledžas galvenajā ēkā.

Kopmītnes, kurās dzīvo ap 300 studentu, atrodas ap koledžas ēku. Visi studenti nedzīvoja kopmītnēs. Jāpiebilst, ka vidējais studentu skaits koledžā ir 500 cilvēku. Un tad mēs tur visi savācamies, plāpājam, dzeram aliņu, sulu vai ūdeni - ko nu kurš. Tusiņos sapazīstas un sadraudzējas, apmainās ar informāciju par darba iespējām, stipendijām utt. Dzīve koledžā ir atkarīga no tā, kādu tu to veido. Es varētu teikt, ka Kembridža var būt arī nožēlojama tāda ziņā, ka tu jūti, ka viņa ir konservatīva, smaga. Akadēmiski jau nav tie vieglākie cilvēki, viņi ir smagnēji. Liela nozīme ir draugiem, viņu interesēm. Es esmu sajūsmināta par Kembridžu. Tā sajūsma man pārsvarā nāk no cilvēkiem un draugiem, ar kuriem biju kopā. Akadēmiskā daļa departamentā, kur es pavadu 5 vai 6 stundas dienā, ir salīdzinoši maza, tāpēc brīvajā laikā tu iesaisties koledžas dzīvē. Koledža pati to dzīvi neveido - pats to dari, ņemot vērā, kā tu redzi Kembridžu un savu dzīves stilu. Piemēram, kopmītnēs mani kaimiņi bija dažādu akadēmisko sfēru pārstāvji. Varēju brokastot kopā ar doktorantūras studentu inženierzinātnēs. Atšķirības programmas neliedza man ar viņu runāties arī par akadēmiskām lietām. Mēs jau nerunājām par detaļām, par ko ir viņa pētījums. Man interesēja viņa pieeja. Veids, kā viņš redz pētījumu, kā veic pētījumu. Katrs students tur tiek uzskatīts par individu ar savu vērtību. Lai ko es darītu, es varu kaut ko vērtīgu dot. Un, protams, es gribu kaut ko sasniegt un tādējādi dot zinātnei. Viens no maniem tuvākajiem draugiem bija meksikāņu izcelsmes students, kas studēja ķīmiju saistībā ar tā saucamo *computer drug design* (zāļu sa-

stāva veidošana ar datoru programmu palīdzību). Vari arī ieslēgties savā istabā, neviens tevi netraucēs, un vari mierīgi darboties pats savā nodabā. Bet nevar jau arī visu laiku tusēties. Vajag savu privāto laiku. Bieži vien ir jāraksta uz durvīm zīmīte: *Don't disturb (netraucēt)!* Ir kaut kāds laiks, ko tev vajag arī sev, un neviens to neņem ļaunā vai nepārprot. Uzliec uz durvīm zīmīti, un neviens tevi netraucēs.

- **Es gribu, lai tu mazliet pastāsti par pasniedzējiem, kas tev bija, un kā viņi vai viņas izturas pret studentiem. Kādas atšķirības tu ievēroji studentu un pasniedzēju starpā šeit un tur?**

- Man būtu grūti salīdzināt ar Latvijas Universitāti, jo LU nav balstīta uz koledžu sistēmu. Toties Kembridžas universitātē kā tāda sastāv no vairākām koledžām. Koledža ir tāda kā liela ģimene, kas nodrošina dzīves vietu, izklaidi, informāciju. Ir arī neliela iekšējā bibliotēka. Koledža bija kā mājvieta tāda pacilātā veidā, sabiedrība, kurā es uzturējos. Bet departaments bija kaut kas cits. Tā bija mana skola, kur es devos katru rītu. Runājot par pasniedzējiem, mūsu departaments bija ļoti, ļoti mazs. Tikai 12 magistrantūras studenti un nedaudz doktorantūras studentu. Pasniedzēji, kuri mācīja man, bija tikai 6. Tas ir ļoti mazs skaits. Tā ka tu vari saprast, ka tā vide bija ļoti draudzīga un ar kopības izjūti. Bet, runājot par attiecībām, kolīdz es ierodos savā departamentā...

- **Departaments atrodas koledžā?**

- Nē.

- **Koledža ir...**

- ...tikai mājvieta.

- **Kopmītnes?**

- Nē. Tā ir institūcija, kura nodrošina mājvietu, sabiedrisko dzīvi utt.

- **Un departaments...**

- ...ir Universitātes pakļautībā. Tā ir pilnīgi atsevišķa vieta, kur es dodos kā uz skolu.

- **Tātad koledža tev uzņem, bet studijas notiek departamentā?**

- Jā.

- **Skaidrs.**

- Koledžā notiek viss, kas ir saistīts ar manu dzīvošanu. Ja man ir vajadzīgs kāds pabalsts vai kāda cita palīdzība, tad to es kārtāju koledžā. Tā jau ir tā lieta, kāpēc Oksforda un Kembridža ir tik dārgas. Tu maksā ne tikai par mācībām departamentā, bet maksā arī koledžai. Reti kur pasaulē vēl ir šāda dubultmaksā. Tas ir dārgi, bet es uzskatu, ka no tā ļoti daudz ieguvu.

- **Tu droši vien saņēmi stipendiju...**

- Manas mācības apmaksāja starptautiskais Rotari klubs ar Rīgas Hanzas kluba ieteikumu. Mācību maksa ir obligāta, un it īpaši šī maksa ir augsta tiem, kas nav Eiropas Savienībā.

- **Tiesām?**

- Tā ir visaugstākā iespējamā maksa.

- **Kā tu raksturotu attiecības starp akadēmiskiem cilvēkiem, kā arī akadēmiskās domas virzību tur un šeit?**

- Es neesmu droša, ka man ir tiesības salīdzināt. Ar to jau Kembridža un Oksforda izceļas, ka tā ir tāda nemitīgi blīva, akadēmiska vide. Un savā veidā es šo gadu nosauku par *the luxury of mind* (prāta greznību). Būt ikdienā tik ārkārtīgi izcili akadēmisku cilvēku vidē no rīta

līdz vakaram. Sarunas ne vienmēr ir akadēmiskas - mēs varam jokot, informāciju var iegūt dažādi. Tas var būt arī diezgan nogurdinoši, redzi, jo akadēmiski ir spilgti indivīdi ar savu izteiktu viedokli. Bieži vien tu jūties smagnēji, jo tev vēl nav sava viedokļa par atsevišķām lietām, un ir nepieciešams laiks, lai šis viedoklis izveidotos. Bieži vien vajag kaut kur aizbraukt. Aizbrauc uz Londonu, vienu dienu staigā un domā, saliec lietas pa plauktiņiem, jo tev ir jāveido arī savs viedoklis. Nevar tikai informāciju iegūt, vajag kaut kādu kopsavilkumu.

- **Kad tev būs izlaiduma ceremonija?**

- Tas būs tad, kad es izvēlēšos to laiku. Ir iespējami vairāki laiki. Varu oficiāli saņemt grādu arī pēc gada. Bet šī ir tikai oficiāla ceremonija, jo dokumentus par maģistra grāda iegūšanu es saņēmu pavisam drīz. Tas man neliedz stāties darbā un darboties tālāk.

- **Kur tu strādāsi?**

- Tas ir viens no visgrūtākajiem jautājumiem. Teiksim, ne grūts, bet lieta, kur es negribētu strēbt karstu. Jūtu, ka man ir jāatrod vieta, kur esmu gatava dot un gribētu dot - mācīt studentus, lasīt lekcijas lingvistikā utt. Bet man vajag vietu, kur arī es varu kaut ko iegūt. Iegūšana jau nav tikai tā, ka aiziešu mājās un lasīšu grāmatu. Man ir nepieciešama diskusija ar līdzvērtīgiem cilvēkiem. Tas ir tas, kas man ir jāatrod. Es nesaku, ka to nevar atrast - to noteikti var.

- **Es ceru, ka tev veiksies...**

- Paldies.

Intervēja
GATIS DILĀNS

DEGPUNKTĀ

Kristaps Morbergs (1844 – 1928)

– slavens arhitekts un dāsns mecenāts

Kristaps Morbergs

KRISTAPS MORBERGS visu savu mantu novēlēja LU, un 1931. gada 23. janvārī LU pārņēmusi viņa lielo dāvinājumu savā rīcībā. Pēc Morberga testamenta novēlējumiem nodibināts Kristapa Morberga fonds, kura līdzekļi izmantojami studentu pabalstiem. Savā agrajā jaunībā izbaudījis pārāk daudz grūtuma, Morbergs vēlēties, lai viņa ražnā mūža ieguvumi dotu atbalstu mazturīgajiem, centīgajiem, apdāvinātajiem, lai viņiem spīdētu laipnāka saule, nekā tā, kas spīdējusi viņam pašam.

Morbergs bija neatlaidīgs, sūra darba cilvēks. Viņš uzstādīja mērķi,

kam tuvojās soli pa solim. Rīgā viņš vispirms strādāja smagu fizisku darbu, vēlāk kļuva būvmateriālu pieņēmējs, rāsētājs, projektētājs. Morbergs mācījās Berlīnes Būv akadēmijā, kur ieguva arhitekta grādu.

K. Morbergs bija arī tālredzīgs ekonomists, kas paredzēja, ka pagaidām vēl neapbūvētie gruntsgabali aiz senās Rīgas mūriem nākotnē tiks apbūvēti. Toreiz tie vēl bija lēti, bet Morbergs paredzēja, ka to cena nākotnē celsies, tāpēc savu iespēju robežās viņš sāka šos tukšos laukumus iepirkt un apbūvēt.

Morberga nami – renesanses un gotikas sajaukums, ar tiem viņš ierakstījis savu vārdu Rīgas arhitektūras vēsturē uz mūžīgiem laikiem.

Morbergs nebija ne skops, ne izšķērdīgs. Viņš bija devīgs. Nopelnīto viņš nepaturēja skopulīgi pie sevis, lai krātu un krātu, bet lika tam rīpot turp, kurp sauca viņa paša un citu vajadzības. Morbergs mīlēja brīvību, mākslu.

1928. gada 13. aprīlī Morbergu guldīja zemes klēpī.

No Universitātes tālaika rektora profesora Dr. med. M. Zīles runas: - Ja cilvēks kādam grib labu darīt, tad viņš iepriekš par to domā. Morbergs ar savu gaišo prātu aptvēris, ka tauta var pastāvēt tad, ja ir laba politika, laba saimniekošana. Bet zināšanas, pētīšana Universitātē var uzplaukt tikai tad, ja ir pietiekoši līdzekļi.

No rektora runas Senāta zālē 1928. gadā: - Vissvarīgākais cilvēka dzīvē – kādas sekas ir palikušas no viņa dzīves gājuma. Nepieciešams pacelt mūsu jaunatnes garu un dot tai augstāko gara un dvēseles izglītību. Sirds un gara patiesība ir vienīgais avots, no kura var smelt drosmi pret jebkuru vētru.

Universitātē nopietnā biznesā

Izpildot K. Morberga testamenta noteikumus, Latvijas Universitāte 1998. gadā ir nodibinājusi fondu, kas pārvalda Universitātes nekustamos īpašumus. Fonda galvenais uzdevums ir gūt ienākumus no īpašumu apsaimniekošanas.

Ienākumi tiks atvēlēti Universitātes labāko studentu stipendijām un studiju kvalitātes paaugstināšanai. Izmantojot K. Morberga testamentā paredzētās īpašuma tiesības un iegūstot savā īpašumā uz zemes Aspazijas bulvārī 22 esošo viesnīcu "Rīga", paredzams, ka vairāki simti studentu katru mēnesi varēs saņemt stipendiju, kas nodrošinātu studentu vajadzībām atbilstošu dzīves līmeni.

Šī gada 11. augustā Latvijas Universitāte un BO SIA "Latvijas Universitātes fonds" iesniedza pieteikumu uz savas zemes esošā nekustamā īpašuma (viesnīcas "Rīga" ēkas) privatizāciju.

Preses konferencē LU rektors Ivars Lācis uzsvēra, ka ēka Aspazijas bulvārī 22 ir nopietns komerciāls projekts. Projektu iestrādē LU ir pieredze jau no 90. gadu sākuma; jebkuram projektam jābūt skaidriem mērķiem un resursiem. Tāpat arī šajā projektā – Universitāte vēlas īstenot Morberga novēlējumu, jāpānāk, lai pārskatāmā laikā tiktu izvei-

dota stabila studentu stipendiju sistēma. LU ir izšķērsies par šo nopietno komerciālo projektu.

SIA "Latvijas Universitātes fonds" valdes priekšsēdētājs Jānis Dzenis pastāstīja, ka ar privatizāciju nodarbojas minētais fonds. Privatizācijā tiks izmantoti neviss valsts līdzekļi, bet kredītresursi, kurus šādam projektam Latvijā iegūt neesot problēmu. LU ar šo projektu, piesaistot investīcijas, varētu dot nopietnu ieguldījumu valsts ekonomikā. Projektā bija izteikušas gatavību iesaistīties gan Unibanka, gan Parex banka. Esot arī izteikts nopietns piedāvājums no kāda skandināvu starptautiskā viesnīcu operatora, saņemti arī citi piedāvājumi.

Jebkurā gadījumā tas ir ilgtermiņa ieguldījums; viss ir ļoti atkarīgs arī no privatizācijas noteikumiem, no tā, kāds būs īpašuma novērtējums. Kopumā Universitātei šādi dāvināti īpašumi esot ap desmit, daudzi no tiem ir sliktā stāvoklī, tiem nepieciešami ieguldījumi. Šis jautājums par īpašumu savešanu kārtībā esot bijis aktuāls arī rektora J. Zaķa laikā.

LU Senāta priekšsēdētājs Mārcis Auziņš uzsvēra, ka pasaules kontekstā šāda situācija, kad liela universitāte tiek iesaistīta komercprojektā, nav unikāla. Līdz ar šo projektu Latvija atgriežas pasaules apritē.

Viena no kredīta garantijām – to garantē operators, ar kuru noslēgts ilgtermiņa īres līgums (uz desmit, divdesmit gadiem). LU parādus esot gatava atdot trīs vai četrus gadu laikā.

Zeme, uz kuras atrodas viesnīca, pieder arī Privātajam investīciju fondam, kas jau agrāk paudis vēlēšanos piedalīties viesnīcas privatizācijā.

ANDA LASE

VĒSTULES

Latvijas Universitāte man ir otra *Alma mater*

Absolvēju Kauņas Medicīnas institūtu, strādāju Viļņā. Mani interesē skaistumkopšana. Viļņā absolvēju speckursu – higiēniskā kosmētika.

Kosmetik International Baltikum informēja par LU programmu "Kosmetoloģija", un es to studēju.

Paldies maniem pedagogiem – Latvijas Kosmētiķu un kosmologu asociācijas prezidentei, LU docentei I. Ančupānei, mana kvalifikācijas darba vadītājam prof. A. Miltiņam, Kanādas profesoram P. Vasariņam, studiju organizatoram doc. A. Baldiņam.

Man studēt latviešu valodā ir pagrūti. Izmantojam krievu un angļu valodu. Doc. A. Baldiņš izmanto lietuviešu valodu, profesors A. Miltiņš medicīnā – arī lietuviešu valodu.

Man palīdzēja LU studente Rīta Briede. Viņa ir lietuviete, dzīvo Latvijā. Es būšu Lietuvā pirmā kosmētoģe.

Paldies Latvijas Universitātei!

ALE TUMOSIENE,
LU Medicīnas fakultātes studente

Quite an interesting read!

I would like to take this time to tell all of you at the University of Latvia newspaper that you have a very interesting and thought provoking publication. I especially enjoyed the feature articles about Roberts Kilis.

Keep up the great work!

Sincerely,
MARK PEURIFOY
Greensboro, NC, USA

DOMĀSIM KOPĀ

Mana pamatdoma - strādāt!

◀ 1. lpp.

nav mainījusies. Tā ir koleģiālo institūciju griba, kas ir izpaudusies mūsu iesniegtajā projektā un ko izmantoja par pamatu Ministru kabineta lēmumiem. Taču process krietnu laiku ir buksējošs. Gudri politiķi apgalvo, ka šis pasākumu komplekss jau ir novests tādā stadijā, ka vainīgie un atbildīgie par to, ka AML pievienošanās procesam nav sekmju, ir abas augstskolas un to vadītāji. Ik pa brīdim atceros profesores Maijas Kūles pravietiskos vārdus kādā Senāta sēdē: - Ja mēs kā Universitāte vai Senāts kā kolēģija iesaistīsimies pievienošanās procesā, agri vai vēlu būsīm vainīgi par kļūdām.

Ļoti nopietna lieta ir līdzdalība viesnīcas "Rīga" privatizācijā. Preses konference par šo jautājumu notika 14. augustā, un tajā mēs publicējam uzskaitē darba pirmos rezultātus.

Sobrīd uzsāktas konsultācijas ar profesionāļiem par personāla vadības jautājumiem.

Saņemti firmas Arthur & Andersen audita atzinumi. Vēlējos iegūt slēdzienu par situāciju finansu un saimnieciskajā darbā, kā arī par LU riskiem, kuri izriet no noslēgtajiem līgumiem un līgumsaistībām. Tagad jāveic situācijas analīze, jo Universitāte ir milzīga saimniecība.

Svarīgs jautājums ir arī mūsu jaunās - 13. jeb Sociālo zinātņu - fakultātes telpu sakārtošana. Tur rit remonts, un diemžēl grūti iekļauties sākuma tāmēs. Paredzētos izdevumus nākas pārskatīt nevis 5%, bet pat 40% apjomā. Taču studentiem ar 4. septembri ir jāsāk mācības un auditorijām jābūt kārtībā. Svarīgs jautājums jaunajā fakultātē, kuru nācās risināt, bija jautājums par studiju maksu pieaugumu. Starp ieinteresētajām pusēm izdevās rast kompromisu. Taču kompromiss - tie ir remontam neieņemti līdzekļi.

Gatis D.: - Jūs atbalstāt ideju par LU līdzfinansējuma garantēšanu labāko studentu iespējamam studijām ārzemēs. Noejot nost no tādiem plašākiem šādu aktivitāšu mērķiem kā mobilitāte un studiju internacionālāzācija, cik reāla ir šādas idejas realizācija un kāda būtu studentu un studiju atlase?

- Es domāju, ka tā ir reāla. Ne jau uzreiz 15 tūkstošiem studentu. Iesākumā tie varētu būt vairāki simti.

Realitāti var nodrošināt tad, ja mēs spēsim panākt to, ka Latvijas Universitāte būs atraktīva citu augstskolu studentu atbraukšanai. Vēl ir daudz darāmā, lai saprastu, kur mums vajadzētu savu darbību uzlabot, lai pie mums brauktu mācīties ārvalstu augstskolu studenti. Protams, jādama arī, kā sūtīt mūsējos uz ārzemēm. Jābūt skaidrai Universitātes stratēģijai.

Gatis D.: - Tā līdzfinansējuma ideja. Mums vajag sakārtot sistēmu, lai pieņemtu citus studentus un mūsējie var braukt kā apmaiņas studenti. Vai finansējums mūsu apmaiņas studentiem nāk no ārzemēm?

- Piemēram, SOCRATES ietvaros studentiem finansējums vairumā gadījumu ir nepietiekams, lai varētu sekmīgi īstenot programmu ārvalstu augstskolā. Ir vajadzīgs līdzfinansējums. LU pašreiz gadā sniedz atbalstu apmēram 100 studentiem.

Gatis D.: - Mana pieredze liecina par to, ka Eiropā ir stingri noteikumi, cik daudz naudas studentam ir jābūt mēnesī, lai viņš šādā programmā varētu piedalīties.

- Jā, mums ir jāpasniedz šīs normas, kuras diemžēl vienmēr vēl netiek garantētas.

Jūs jautājat - kā mēs selekcio-

nēsim tos, kas brauks, kā izvēlēsimies virzienus, kuros brauksim. Pašlaik tas ir diezgan spontāni - ir fakultāšu pieprasījumi, ir nozares, kurās ir liela aktivitāte, ir pasīvas nozares. Universitātei jāizstrādā studentu apmaiņas programmu stratēģija. Uzdevums ir noskaidrot, kuras mums ir primārās nozares.

Vēl kāds nopietns jautājums. Ja Universitāte konstatē, ka mums kādā nozarē pietrūkst akadēmiskā personāla - vai šodien, vai pēc trim gadiem, tad Universitāte var izdalīt finansējumu un konkursa veidā meklēt pretendētus doktorantūras studentus.

LU jābūt gatavai, konstatējot caurumu, "ielikt" tajā finansējumu. Ejot uz nākamā gada budžetu, ir jāvar atrast shēmas, kas ļautu izdevumu daļā visu naudu "neapēst", bet veidot rezerves attīstībai. Dzīvojot nepārtrauktā trūkumā, ir ļoti grūti

renci.

Profesoru sagatavošana ir ļoti dārga - gan laikā, gan arī naudā. Profesors jau vispār nevarētu būt ļoti jauns. Taču mums tā kopējā fizioloģiskā vecuma sadalījumu likne ir pārāk nobīdīta sirmo galvu virzienā. Es pārstāvu viedokli, ka akadēmiskajā sabiedrībā fizioloģiskais vecums vai 65 gadu pensijas sliekšnis nav "durvju aizvēršanas datums". Mums ir lieliski piemēri prezidentos, politiķos, zinātniekos. Redzam, ka cilvēki ļoti sekmīgi strādā mūsu Universitātē arī 70 gadu vecumā. Te jābūt korektai pieejai. Ja kāds grib strādāt un viņš Universitātei ir vajadzīgs, tad mums neapšaubāmi jāspēj nodrošināt tādu likumu un apstākļu bāzi, kas atļauj cilvēkiem turpināt savu akadēmisko darbību.

Māra S.: - Ir dažādi piedāvājumi no ārzemēm tiem cilvēkiem, kuri jau doktorantūrā ir la-

dēmiskajās struktūrās, līdz šim varbūt reti ir sastapies ar šādiem optimizācijas uzdevumiem. Esmu optimists un ceru, ka izdosies. Piemēram, līdztekus akadēmiskajai vadītāju sistēmai izveidot profesionālu saimnieku komandu. Attīstības dinamika aiz Universitātes sienām ir ļoti liela, un neprofesionāli nav iespējams konkurēt. Profesoram vai docentam Universitātē taču bez remontiem ir arī citi pienākumi, viņiem visu laiku jābūt "līmenī" savā zinātnes nozarē. Kopīgi, izanalizējot situāciju un saimnieciski piepalīdzot deķāniem, institūtu direktoriem, var mēģināt izveidot stabilāku sistēmu akadēmiskajam pamatdarbam. Ikvienai darbībai, ko realizējam, nevajadzētu novest pie līdzekļu palielinājuma administrācijai, bet gan otrādi - pie to samazināšanas.

Gatis D.: - Jūsu piedāvātā LU attīstības programmā esat uzsvēris uzlabot esošo un radīt jaunu informācijas tehnoloģijas infrastruktūru. Ko jūs ar to domājat?

- Mūsu esošā "tikla" aizpildīšanu ar akadēmisku un administratīvu saturu. Izveidots labs "tikls", kurā ar dažādiem tehniskiem paņēmieniem ir saistītas vairāk vai mazāk visas Universitātes struktūrvienības. Arī terminālu skaits, lai piekļūtu "tīmeklim", ir pietiekoši liels. Mūsu LUIS sistēma ir kā milzu datu bāze, kā milzu bibliotēka, kurā iekšā ir ļoti plaša informācija. Taču, ja šajā bibliotēkā nav labas, lietotājam draudzīgas katalogu sistēmas vai nav pie rokas profesionāļu, kuri palīdz datus orientēties, tad, meklējot vajadzīgo informāciju, paiet milzu laiks.

Mums vajadzētu studentiem piedāvāt lekciju kursus, seminārus un kontroldarbus pastarpināti, ar interneta palīdzību. Kontakts mācībaspēks - students nereti ir diezgan apgrūtināts. Reizēm ir pagrūti vienlaikus nonākt vienā telpā. Taču datortīkls dod iespēju satikties, esot dažādās telpās un laikos, pie tam katram studentam atļaujot dot individuālu uzdevumu. Šajā ziņā mums ir ļoti labas iestrādes. LU jau ir tādi studenti, kuriem mācībaspēki diezgan daudz ko piedāvā internetā, izmantojot modernos informācijas līdzekļus. Un tie ir ne tikai datorikas nodaļas studenti.

Gatis D.: - Pēc jūsu teiktā, ir jāpalielina sabiedrības, politisko partiju un pašvaldību pārstāvju līdzdalība LU stratēģisko lēmumu pieņemšanā. Kas varētu būt šie stratēģiskie lēmumi un kāpēc LU būtu nepieciešams plašāks lēmēju loks?

- Nopietns stratēģisks jautājums ir LU "niša". Esam klasiska universitāte, kura nosedz teju visu nozaru spektru. Arī medicīna mums ir, šogad uzsāktas studijas farmācijā. Vai varam šo spektru nosegt Eiropas vai pasaules universitāšu nerakstītu standartu līmeni vai nevaram, nezīnu. Vai mums to vajag, nezīnu. Vai drīkstam tā turpināt, nezīnu. Un tā tālāk. Daudz ir neatbilstētu sīku un lielu jautājumu.

Piemēram, LU cilvēki, uzstājoties kā eksperti, sastāda projektu, kuru mūsu Zinātnes un izglītības ministrija realizē kā valsts pasūtījumu. Pie mums šis projekts nonāk kā normatīvs dokuments, kuru nedrīkst nepildīt. Jaunā gada valsts dotēto studentu sadalījums pa programām nonāk pie mums mācību gada vidū. Tajā nav skaidrības par finansējumu starp pirmā līmeņa un magistrantūras studentiem. Doktorantūras studijas finansējumā parādās tikai kā stipendijas. Ir arī citas neskaidrības.

Brīdī, kad mēs saņemam šo, manuprāt, nosacīto valsts pasūtījumu, it kā "pamostamies". Sākam, no vienas puses, sunīt padomdevējus, kuri šādu projektu sastādījuši, no otras puses, apelēt pie ministrijas. Ministri mainās, un viens ir aizmirsis, ko otrs teicis. Skaidrs, ka jautājums par valsts dotāciju ir jārisina savlaicīgāk.

Universitātei jāzina arī, kāds būs sabiedrības nākotnes pieprasījums. Ko Latvijas sabiedrība prasīs pēc desmit gadiem. Ja mēs nevaram šo pasūtījumu prognozēt skaitļos, tad jācenšas to darīt tendencēs. Tātad ir jārunā ar politiķiem, īpaši ar tiem, kuri pārstāv mūsu pilsētas Domi. "Lauciņš", kurā pietiekoši daudz ko darīt, ir Latvijas Universitāte, Rīgas Dome un visu Rīgas struktūru sadarbība. Tikai sarunās var atrast savstarpējo ieinteresētību.

Gatis D.: - Jūsu ģimene ir saistīta ar pedagogiju. Kādas, jūsuprāt, ir pedagogijas funkcijas, trūkumi un priekšrocības, piemēram, tādā augstskolā kā LU? Kāds varētu būt labas pedagogijas pamatmērķis augstskolā?

- Manuprāt, pedagogam ir jābūt kā futbola tiesnesim. Ja ir futbola spēle, kurā neredz tiesnesi, tad viņš ir ideāls. Ja LU izveidosies sistēma, kurā mēs nepretstatīsim tīri pedagogiska rakstura problēmas attiecīgās zinātnes nozares problēmām, būs lieliski. Piemēram, kas ir primārs, sagatavojot skolotāju? Pedagoģija vai nozare? Varbūt tas nav īstais piemērs, taču studijas LU varētu būt kā spēle - futbols. Tie arbitri tad būtu profesori vienā, otrā vai trešā nozarē. Vai tas ir laukuma tiesnesis, līnijtiesnesis vai kāds cits - viņus nedrīkst redzēt. Mums kopā jādara ļoti sarežģīts darbs. Informācijas un informatizācijas plūsmas un to nesēju maiņa spiež visu laiku mūs, gan tiesnesus, gan studentus, skriet.

Vienmēr esmu apbrīnojis cilvēkus pedagogijā, arī tos skolotājus, kuri ir manā ģimenē. Cik daudz viņiem nākas apgūt jaunu un nepārtraukti mācīties! Kad būs laiks pielietot šīs zināšanas?

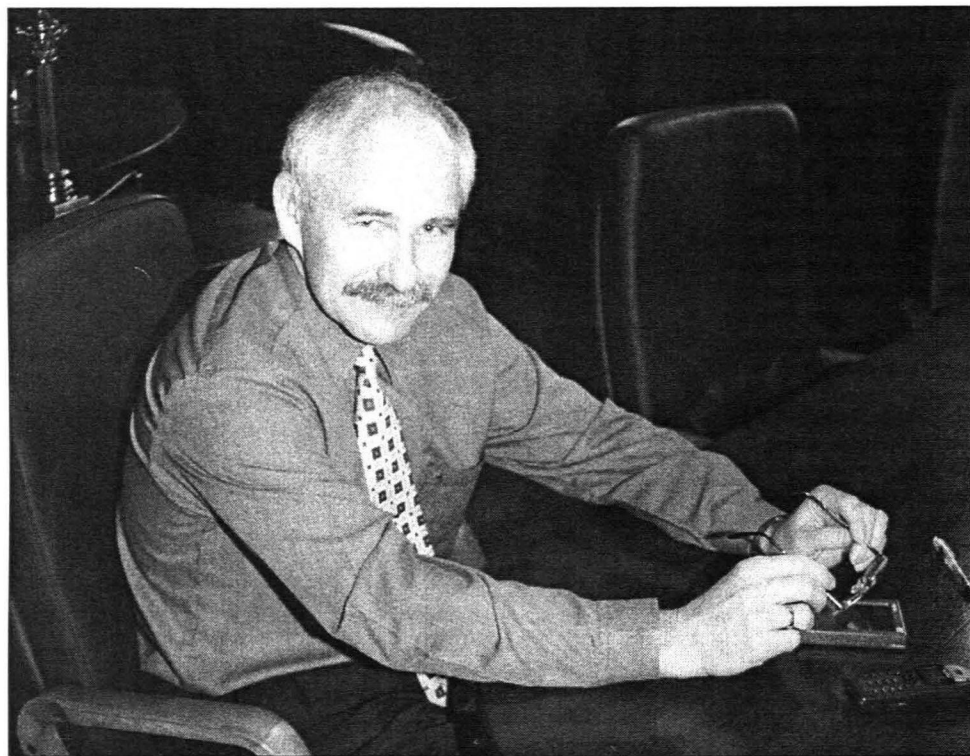
Gatis D.: - Kā apgūvat itāļu valodu?

- Itāļu valodā esmu vājinieks. Pirms pāris gadiem varēju recenzēt studentu maģistra darbus itāļu valodā. Manuprāt, es to darīju ciešami. Itāļu valodu apgūvu nepieciešamības dēļ - klausoties un runājot. Angļu, vācu, krievu ir vajadzīgas ikdienas darbā.

Māra S.: - Jūsu vēlējumi studentiem, mācībaspēkiem, darbiniekiem jaunajā mācību gadā...

- Jociģi, bet ar gadiem es aizvien biežāk vēlu veselību. Visiem veselību un dzīvesprieku! Man patīk, ja tas ir komplekts. Novēlu arī strādāt un nedaudz vairāk nekā iepriekšējā mācību gadā - katram atsevišķi un visiem kopā. Ja kaut vai fiziski darbam veltīto minūšu skaits pieaugs par 10%, tad es ceru ieraudzīt arī kaut vai par 4 - 5% lielāku rezultātu. Tas jau būs sasniegums.

LU rektoru profesoru IVARU LĀCI
uzklausa GATIS DILĀNS
un MĀRA SADOVSKA

"Sliktais" Ivars Lācis

visu nenoēst, taču attīstībai jāietau pa apmēram 15%. Ja "grozs" ir zem iztikas minimuma, to ir grūti realizēt. Kopumā LU nedzīvo zem iztikas minimuma. Taču dažādās struktūrvienībās atalgojumi ir stipri nehomogēni. Mēs esam nevienādi arī pēc pienākumiem un darba apjomiem. Pēc tā, cik pieprasīta ir mūsu produkcija vai cik katrs no mums ir pieprasīts tirgus sektorā. Lai arī jēdziens "vidējais" neatspoguļo faktisko stāvokli, tomēr pēc vidējiem rādītājiem mēs nedzīvojam zem iztikas minimuma.

Gatis D.: - Kā jūs domājat nodrošināt šo apmācīto, vajadzīgo mācībaspēku lojalitāti pret LU, lai viņi atgrieztos un paliktu Latvijā?

- Tas vienmēr būs risks, jo ārvalstu vizītes un studijas tajās ir akadēmiskas darbības specifika. Ja vēlamies, lai citi pret mums ir atvērti, arī mums ir jābūt "atvērtiem". Tas ir mūsu riska kapitāls.

Risks ir pazaudēt šo "pusproduktu". Ja cilvēks pabeidz doktorantūru, tas vēl nav "galprodukts". Viņš vēl nav gatavs Universitātē aizstāt kādu profesoru.

Māra S.: - Jūsu darbības mērķis ir, lai Universitātē būtu pēc iespējas vairāk profesoru. Kā to panākt?

- Universitātē ir akūts profesūras deficīts. Studentu skaits ik gadu ievērojami palielinās. Pēc normatīviem vajadzētu augt arī profesoru skaitam. Diemžēl profesoru un docentu nepietiek. Tādēļ mums vēlreiz ir jāpārskata Latvijas resursi, jo iespējams, ka mūsu LU atalgojumu sistēma neiztur tirgus konku-

bi sagatavoti. Viņiem nereti ir iespējas palikt ārzemēs.

- Neapšaubāmi, jo tas ir arī darbaspēka tirgus. Taču arvien vairāk parādās arī tādi, kuri brauc atpakaļ. Sobrīd, piemēram, matemātiķu komandu vēlas papildināt Kaizerslauternas universitātes zinātniskais līdzstrādnieks Aivars Zemītis. Viņš tur strādāja kopš 90. gadu sākuma. Mums jāpalīdz kolēģiem atbraukt atpakaļ - gan finansiāli, gan politiski. Ja to spēsim, manuprāt, šādi gadījumi būs arvien biežāki.

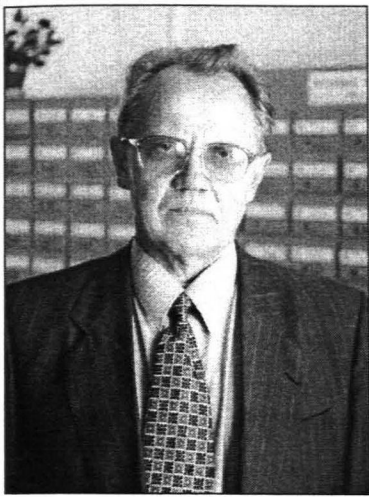
Gatis D.: - Jūs esat minējis to, ka nopietni jāpievēršas LU organizatoriskās struktūras pilnveidošanai. Ko jūs ar to domājat un vai jums ir padomā kādas konkrētas izmaiņas?

- Manuprāt, mēs neesam izmēluši savas iespējas. Runājot par Universitātes administratīvo darbību, neesam sasnieguši to labāko, ko mēs varam ar saviem cilvēku resursiem, organizatorisko struktūru. Sobrīd nerunāju par profesionālo vai akadēmisko darbību studiju programmās, kura ir ļoti nopietna, pa nozarēm studējama tēma. Galvenokārt domāju to LU dienestu un struktūru darbu, kuriem jānodrošina studentu un profesoru darba apstākļu uzlabošana. Pirmkārt, jāveic situācijas analīze - gan iekšēji, gan arī jāpieprasīta eksperti - profesionāļi. Mēs dzīvojam ierobežota budžeta apstākļos, bet man ir ticība profesionāļiem. Ja kāds ir nodarbojies ar personāla attīstības programmu realizēšanu, piemēram, banku sektorā, ceru, ka šīs zināšanas varēsīm izmantot arī LU.

Cilvēki, kuri Latvijā strādā ak-

LU CILVĒKS

Dzejas dienas Universitātes Bibliotēkā

Gunārs Mangulis

Universitātes Bibliotēkas direktors GUNĀRS MANGULIS dzimis 11. septembrī – vienā dienā ar mūsu Tautas dzejnieku Raiņa. Jau kopš studiju gadiem direktora jubilejas reizes tika dēvētas par “dzejas dienām” un atzīmētas veselu nedēļu – tikpat ilgi kā tradicionālās Dzejas dienas mūsu valstī. Šogad jubilārs atskatās uz 60 mūža gadiem, lai gan lielākā daļa viņa paziņu tam ne vienmēr piekrīt – nevar būt, ka jau tik daudz.

Latvijas neatkarības laiks izmainījis mūsu visu dzīvi, daudzus aizvedot darba gaitās uz agrāk neplānotām nozarēm. Tā tas ir bijis arī ar šīs dienas gaviļnieku. Kā jūtas cilvēks ar inženiera diplomu bibliotēku pasaulē? Ikdienā labestīgs pret saviem darbiniekiem, atsaucīgs visās dzīves situācijās, aktīvs sabiedriskā darba darītājs, maksimāli ieinteresēts bibliotēku sistēmas attīstībā ne tikai Universitātē, bet arī visā valstī kopumā. Lai atšifrētu, kas vēl slēpjas zem šī isā raksturojuma, piedāvājam sarunu jubilejas priekšvakarā – par darbu, interesēm, vaļaspriekiem.

- Kā jūs kļūvat par Bibliotēkas direktoru? Likumsakarība? Nejaušība?

- Kad beidzu vidusskolu, lielākā daļa skolotāju ieteica studēt Universitātē angļu valodu, bet draugs, kas jau bija iestājies Politehniskajā institūtā, mani pārliecināja par labu savai augstskolai. Tajos gados inženierzinības apguvušajiem darbalauks tik tiešām bija ievērojami plašāks nekā Universitātē beigušajiem.

Rīgas Politehniskajā institūtā ieguvi inženiera diplomu tehnoloģisko procesu automatizācijā. Studiju gados ļoti mīļēju sēdēt bibliotēkās – toreizējā Valsts bibliotēkā, Fundamentālajā bibliotēkā, Zinātniski tehniskajā bibliotēkā... Katru reizi, ieejot bibliotēkā, mani pārņēma godbijība pret ga-

ra bagātībām, kuras tur koncentrētas, izjutu tādu kā intelektuālu savilņojumu un gandarījumu par iegūtajām zināšanām.

Strādāju vienā no Zinātņu akadēmijas institūtiem, toreiz nevarēju iedomāties, ka nokļūšu bibliotēku saimniecības aizkulisēs un nāksies iepazīt tās vissīkākās nianšes. 1992. gadā toreizējais Bibliotēkas direktors Andrejs Lācis uzaicināja par savu vietnieku. Apmēram pēc gada, kad Andrejam Lācim piedāvāja citu darbu, kļuva par direktora vietas izpildītāju. Pēc tam uzvarēju piecu pretendentu konkursā un kļuva par Bibliotēkas direktoru.

- Jūsu izglītība lieti noder, vadot Bibliotēku, jo arī šeit notiek procesu automatizācija...

- Šie gadi, kad Latvijas augstākajā izglītībā, tostarp bibliotēkās, notiek lielas pārmaiņas, prasa arī eksaktās zināšanas un sapratni. Bibliotēku ikdienā ienākuši datoru, notiek bibliotekāro procesu automatizācija. Domāju, ka šādā laikā bibliotēku var vadīt cilvēks ar tādu izglītību, kāda ir man. Lai gan godīgi jāatzīst, ka lielas bibliotēkas direktora pamatpienākumi ir ārējie sakari ar citām LU struktūrām, ar citām bibliotēkām, finansu un kadru jautājumi. Bet mūsu bibliotēkā strādā liels skaits sava amata profesionāļu, kuri spējīgi risināt visdažādākos bibliotekārās tehnoloģijas un lasītāju apkalpošanas jautājumus.

- Ko neskaitāmos darbu gūzmā uzskatāt par pašu nozīmīgāko?

- Kad kļuva par direktoru, pēc toreizējā rektora profesora Jura Zaķa ierosmes tika izstrādāti LU attīstības projekti. Piedalījies arī es, veidojot Bibliotēkas attīstības projektu, kurā viens no svarīgākajiem punktiem bija: panākt bibliotēkas vietas un lomas novērtēšanu augstākās izglītības procesā ar adekvātu finansējumu informatīvo materiālu komplektēšanai un pietiekoši sarežģītās saimniecības uzturēšanai un attīstībai.

Kad mūsu Bibliotēkā darbojās starptautiskā ekspertu komisija, kas gatavoja Universitāti akreditācijai, ar prestižu ārvalstu augstskolu profesoriem pārrunājām bibliotēku nozīmi augstākajā izglītībā. Bijām vienprātis, ka studiju procesā apmēram puse zināšanu jāiegūst patstāvīgā darbā ar grāmatām.

Studentiem patstāvīgā darba iespējas visoptimālāk var nodrošināt viņu augstskolas bibliotēka, tādēļ mūs var uzskatīt par LU 14. fakultāti ar vairāk nekā 30 000 studenteju.

- Bibliotēkas galvenā ēka Kalpaka bulvārī 4 ir arhitektūras piemineklis, kuru jūs stūrīti pa stūrīti sakopjat. Šovasar rīteja pamatīgs remonts.

- Lai studentiem gribētos vairāk sēdēt bibliotēkā pie grāmatām, tel-

pām jābūt pievilcīgām, ar mūsdienu interjeru. Cik plašas, gaišas lasītavas ir ārējo universitāšu bibliotēkās, tur iekārtoti arī jauki atpūtas stūrīši. Skaistā bibliotēku kompleksā studenti ar prieku pavada lielu daļu sava brīvā laika. Mūsu galvenā ēka atrodas tik labā vietā un atgādina nelielu pili. Ir izdevies piesaistīt Universitātes saimnieciskā dienesta uzmanību mūsu vajadzībām. Šovasar izremontētas skaistās kāpnes, foajē. Nākamgad plānots atbrīvot vienu no 1.stāva krātuves telpām, iekārtot tur modernu uzzīņu lasītavu un izstāžu kompleksu, jo tagad jauno grāmatu izstādes rīkojam pavisam nelielā, nepiemērotā telpā.

- Jūs lielu darbu esat ieguldījis bibliotēkas filiāļu attīstībā. Kā audzis un attīstījies filiāļu tīkls?

- Sadarbībā ar ieinteresētajām fakultātēm ir izdevies labi iekārtot jaunas lasītavas. Divas oriģinālas lasītavas vēršas durvis Ekonomikas bibliotēkā Aspazijas bulvārī 5, šogad tika piešķirtas papildu telpas lasītavai Pedagoģijas un psiholoģijas bibliotēkā. Pie jaunas lasītavas tikusi Sociālo zinātņu bibliotēka Raiņa bulvārī 19. Turpat Raiņa bulvārī 19 tuvākajā laikā atvērsim jaunu informācijas centru – audiovideocentru jeb mediateku, kā to sauc ārzemēs. Aizvien vairāk informācijas pienāk elektroniskā veidā, tādēļ šāda centra izveide kļūva nepieciešama.

- Vai šādiem vērienīgiem darbiem līdzekļi nāk no Universitātes kopējā budžeta, vai varbūt tos piesaistāt arī no citurienes?

- Finansējums pamatā no Universitātes kopējā budžeta, kurā ietilpst valsts budžeta dotācijas, arī zināms procents, kuru saņemam no studiju maksām. Esmu pateicīgs fakultāšu dekāniem, kas arvien vairāk velta uzmanību Bibliotēkas attīstībai un no savas puses palīdz arī finansiāli. Labumu dod arī līdzdalība dažādos projektu konkursos. Piemēram, aparatūru audiovideocentram ieguvām, piedaloties Sorosa fonda – Latvija rīkotajā konkursā. Sadarbība ar šo fondu turpinās. Ar Sorosa fonda – Latvija palīdzību ieguvām pieeju elektroniskajam datu bāzēm.

Piedalāmies astoņu Latvijas lielāko bibliotēku kopprojektā – Mellona fonda projektā. Liela daļa līdzekļu daļēji nāk no šī fonda.

- Ari informācijas sistēmas ALEPH ieviešanai līdzekļi nāk no Mellona fonda.

- Faktiski tas ir Latvijas – ASV kopprojekts. Par ALEPH domāju ar dalītām jūtām, jo savulaik tieši mūsu bibliotēkā tika izstrādāta programma ALISE, kura sāka darboties jau no 1992. gada. Pēc tam šo sistēmu ieviesa citviet, tagad tā darbojas vairāk nekā 100 mūsu valsts bibliotēkās. Tā-

pēc pāreja no mūsu pašu sekmīgi izstrādātās ALISES uz ALEPH ir psiholoģiski un tehniski sarežģīta. Taču Mellona fonda nosacījums bija: jāizvēlas viņu piedāvātā sistēma. Arī par šo tēmu rakstīsim “UA” atsevišķi – plānotās izmaiņas skars visus mūsu Bibliotēkas lasītājus. Ceru, ka galarezultātā ieguvumu būs vairāk nekā zaudējumu – tiks izveidots astoņu valsts nozīmīgāko bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, vienota lasītāju datu bāze ar vienotu lasītāju karti, būs iespējama distancēta informācijas pasūtīšana un rezervēšana.

- Ko vēlaties paveikt, lai pilnveidotu Bibliotēkas darbu?

- Arvien pieaug to jauniešu skaits, kuri grib iegūt augstāko izglītību. Tas nozīmē, ka aug Bibliotēkas uzdevumi, lai nodrošinātu studiju procesu un arī zinātnisko darbību, tālab nepieciešama Bibliotēkas tālāka attīstība. Jārada sistēma jauno studentu apmācīšanai darbam bibliotēkā, lai jaunieši prastu izmantot mūsu iespējas. Piemēram, Juridiskajā fakultātē ievadkursā studijām būs arī apmācība darbam bibliotēkā. Jāpalielina vietu skaits lasītavās, pie mums tas neatbilst normatīviem. Jāattīsta elektroniskās informācijas avotu izmantošanas iespējas.

Universitātes vadībai jāapzinās, ka Bibliotēka ir sarežģīta struktūra ar vairāk nekā 20 finansiālo izdevumu posteņiem, lai gan līdz šim līdzekļus iedala tikai daļai no tiem. Informācijas loma ir augusi un vēl augs. Bibliotekāri ir tie, kuriem informācija jāsaņemas, lai ikviens interesents atrastu sev nepieciešamo. Tā ir mūsu misija.

Bibliotēku speciālistu darba grupa manā vadībā izstrādāja bibliotēku finansēšanas normatīvu projektu, kas tagad nodots Ministru kabinetam izskatīšanai.

- Jūsu sabiedriskās rosmes arī saistītas ar bibliotekāro darbu.

- Jau vairākus gadus esmu Latvijas Bibliotekāru biedrības viceprezidents. Kopā ar kolēģiem piedalos Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijā, kurā integrētas augstskolu bibliotēkas. Ar Ministru kabineta rīkojumu tika izveidota Latvijas Bibliotēku padome, esmu tās priekšsēdētāja vietnieks.

- Vai ir kādi nerealizēti sapņi?

- Jāsaka godīgi, ka liktenis visumā ir bijis man pietiekoši labvēlīgs – ja kaut ko neesmu sasniegjis, tur galvenokārt varu vainot sevi pašu. Ļoti veiksmīgi bijuši skolas gadi, no 4. līdz 11. klasei biju apājš teicamnieks – veselus astoņus gadus uz liecības bija tikai visaugstākās atzīmes, vidusskolu beidzu ar zelta medaļu. Ja būtu tikpat sekmīgi turpinājies, šodien būtu vismaz profesors. Varbūt.

- Liela kolektīva vadītājam atbildības nasta jānes 24 stundas

diennakti 365 dienas gadā. Kur gūstat enerģiju šādu slodzi izturēt?

- Relaksējos, maksimāli kontaktējoties ar dabu. Visvairāk priecē mūs pašu Baltijas jūra. Esmu izstaigājis Baltijas jūras piekrasti no Igaunijas robežas līdz Mērsragam. Apstāģātā piekrastes daļā pazīstu katru metru. Vienīgi Kurzemes piekraste palikusi neapgūta, tas nākošajiem gadiem.

Jūra īpaši patīk vētras laikā. Un, ja vēl ir silts ūdens... Reiz dienas laikā nogāju no Tūjas līdz Vecākiem – tas varētu būt kādus 70 kilometrus. Labprāt braukāju ar divriteni. Dabā atgūstu spēkus.

Staigājot gar jūru, radās doma tikt pie savas apmešanās vietas ūdeņu tuvumā, un pēc dažiem gadiem savā īpašumā ieguvu nelielu vasarnīcu Carnikavā – pusstundas gājienā līdz jūrai, desmit minūšu – līdz Gaujai. Kādugad peldsezonu atklāju 20. aprīlī, bet noslēdzu 5. decembrī.

Otra mana aizraušāns ir darbs dārzā. Vēl man patīk dejot, kādreiz kompānijā varu uzdziedāt.

- Kādas ir paša pieredzē uzkrātās dzīves atziņas?

- Dzīve ir kā sinusoida. Kad esi viņa galotnē, atceries, ka būs arī lejā. Savukārt, esot lejā, atceries, ka pienāks laiks viņa galotnei. Tas palīdz reāli raudzīties uz dzīvi, kurā labais mijas ar sliktu. Arī dabas procesi ir cikliski.

Cilvēkiem ir jātic un viņi jāpieņem tādi, kādi viņi ir, jo pāraudzīnāšana parasti ir bezcerīgs pasākums. Vadītājam jāprot izmantot cilvēku labās īpašības.

- Klāt atkal septembris. Jūsu vēlējumi?

- LU vadībai – lai vēl augstāk ceļas LU karogs kopējā cīņā par augstākās izglītības tālāku uzplaukumu mūsu valstī.

- LU dekāniem, profesoriem un pasniedzējiem – pieņemiet LU Bibliotēku kā drošu partneri stabilu zināšanu nodrošināšanai studentiem.

- Studentiem – cenšanos sasniegt visaugstākos izglītības standartus, kas nodrošinās konkurētspējas darba tirgū un augstu labklājības līmeni vistuvākajā nākotnē.

- Meitai Maritai – sekmīgi uzsākt studijas LU Juridiskās fakultātes pirmajā kursā.

- Mazdēlam Mārcim – sekmīgi turpināt “studijas” otrajā klasītē un dzīvē sasniegt vairāk, nekā to spēja vec-tēvs.

- Bibliotēkas kolektīvam – ceļā uz informācijas sabiedrību lai pieaug jūsu svētīgā darba morālais un finansiālais novērtējums.

“UA” lasītāju vārdā jubilāru apsvēca un intervēja VIJA APINĪTE

PASAULES UNIVERSITĀTES

Nujorkas universitāte

Amerikas izglītības sistēmai Nujorkas universitātes atklāšana 1831. gadā bija izcils notikums. 19. gadsimta sākumā galvenais akcents augstākajā izglītībā bija uz grieķu un latīņu valodas apgušanu, moderno priekšmetu apguvi atstājot vairāk novārtā. Nujorkas universitātes veidotāji vēlējas paplašināt augstākās izglītības spektru, lai apmierinātu studentu vēlmi iegūt zināšanas tādās nozarēs kā biznesā, rūpniecībā, zinātnē, mākslā, likumdošanā un medicīnā.

Pirmais Nujorkas universitātes pārvaldes prezidents bija Alberts Gallatins (*Albert Gallatin*), bijušais Tomasa Džefersona (*Thomas Jefferson*) padomnieks un Džefersona īpašumu pārvaldnieks. Gallatins un pārējie universitātes dibinātāji uzsvēra, ka šī mācību iestāde būs “nacio-

nāla universitāte”, kas visiem nodrošinās “racionālu un praktisku izglītību”.

Šodien universitāte atrodas vadošo augstskolu starpā kā ASV, tā arī starptautiskā mērogā. Universitātē mācās studenti no 50 štatiem un 120 ārvalstīm.

Universitātes Interneta adrese: <http://www.nyu.edu/nyu>

Aktuāla publikācija

Village Link News (Nujorkas universitātes izdevums)

Elektroniskais pasts: naida ierocis?

Pasaulē, kurā elektroniskā komunikācija bieži aizvieto tālsarunas, vēstules un pat tādu kādreiz tik modernu tehnoloģiju kā faksus, e-pas-

tus, sevišķi studentu starpā, kļuvis par vispopulārāko komunikācijas veidu. Ir skaidrs, ka pat tie, kuru spējas strādāt ar datoru ir visvājākās, prot uzrakstīt ziņu adresātam bez milzīgām pūlēm. Tomēr datoru pārzinošie spējuši “pacelt” e-pasta kvalitāti citā, augstākā līmenī. Kāds tehniski “spožs” students savu prasmi izmantojis kā sava naida un antipātiju ieroci.

Richard Mašaho (*Richard Mascho*), 19-padsmitgadīgs bijušais students, aizsūtīja savas “naida vēstules” ap 700 Āzijas Studentu asociācijas locekļiem savā universitātē. Vēstulēs bija gan draudi, gan arī neskaitāmi apvainojumi, tādi kā: “Mans dzīves mērķis ir atrast un nogalināt katru no jums personiski.”

Mašaho tika apsūdzēts un 6. februārī arestēts, kad šķērsoja robežu no Arizonas uz Mehiko.

UC Irvinas universitātes studentu vidū 50% ir aziāti, un universitāšu pilsētīnās it īpaši jūtama šīs daļas studentu diskriminācija. 1994. gadā bija līdzīgs gadījums, kad nezināma persona, izmantojot kāda studenta vārdu, Mičiganas universitātē iesūtīja rasistiska satura e-pastu, kas aizskāra afroamerikāņus.

Tādās universitātēs kā Irvainā un Mičiganā, kur ir daudz minoritāšu tautību studentu, pastāv rasisma problēma. Pilnīgi skaidrs, ka rases, dzimuma, kā arī integrācijas problēmas neizzūd skolas laikā; paauzdei, kas pretendē uz atzinību un progresīviem ideāliem, šīs problēmas rada tikai regresu.

Izglītība paver tādiem kā Mašaho lielākas iespējas savu plānu realizācijā. Izglītoti rasisti ir vēl jaunāki nekā neizglītotie, jo pirmajiem ir plašākas zināšanas. Viņiem tāpat ir pie-

ejamas augstāka līmeņa tehniskās iespējas, kas savukārt nodrošina mērķauditorijas sasniegšanu. Savu izglītību viņi izmanto naida politikā pret pārējiem.

Lietojot e-pastu, pieļaujot neierobežotu vārda brīvību, tādi gadījumi kā Mašaho draudi var būt neizbēgami. Ja e-pasta brīvība būtu ierobežota, mēs to uzreiz sajūtu kā būtisku ierobežojumu.

Kā gan tā sauktā “globālā komunikācija” var mierīgi, bez konfliktiem funkcionēt, ja sabiedrībā netrūkst ne rasistu, ne seksistu, kas nespēj sadzīvot?...

No Interneta materiāliem sagatavojusi – ANDA LASE

LU FAKULTĀTĒS

Studijas kosmetoloģijā turpinās (sive) jeb pats par savu akadēmisko veikumu gandarīti brīnos

Darba tirgus pieprasa pakalpojumus skaistumkopšanā, ko veic kosmētiķi (speciālisti ar vidējo izglītību) un kosmetologi (speciālisti ar augstāko izglītību). Kosmētiķu apmāca Rīgas kosmētiķu privātskola, kuru akreditēja direktore Nellija Janaus. Kosmetologi studē LU (pašreiz atjaunotajā Medicīnas fakultātē).

Latvijas speciālistus skaistumkopšanā pirms desmit gadiem un agrāk apmācīja Maskavas, Minskas, Kijevas un Ļeņingradas iestādes, kā arī to speciālisti. Atjaunotajā Latvijas valsts skaistumkopšanas speciālisti apvienojās Latvijas kosmētiķu

un kosmetologu asociācijā un savas darbības prioritāro uzdevumu klāstā ierindoja kvalitātes un izglītības jautājumus. Kosmetologu izglītības saturu aizvien papildina Makmāstera universitātes (Kanāda) profesors Pāvils Vasariņš. LU kosmetologa specialitāti ieguva Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē, bet pakāpeniski tas pāriet uz MF, kas veic profesionālās studiju programmas akreditāciju. Izglītības programmā noteikta vieta iedalīta medicīnas un lielai daļai ētikas, estētikas un ekonomikas nozaru disciplīnu. LU kosmetologa specialitāti ieguva arī ārsti no Lietuvas.

Studiju programmas akreditācijas starptautiskie eksperti diskusijās centās apzināt skaistumkopšanu kā medicīnas un veselības aprūpes sastāvdaļu. Viļņas un Tartu universitātes profesori ieteica kosmetoloģijā izveidot rezidentūru ārsta-kosmetologa specialitātes iegūšanai. Zviedrijas Sarkanā Krusta Karolinskas slimnīcas un institūta vecākā lektore Ingrid Thorell-Ekstraud ierosināja, ka LU kosmetoloģijas programma jāpildinveido kā medicīniskās specializācijas un veselības aprūpes sastāvdaļa, lai varētu specializēties gan ārsti, gan medicīnas māsas ar augstāko izglītību.

Citu teiktajam klāt pievienoju – LU profesionālā studiju programma kosmetoloģijā ir jauns solis profesionālās izglītības attīstībā valstī, tās saturs, rēķinoties ar finansiālajām iespējām, aizvien jāpaplašina.

ALFRĒDS MILTIŅŠ,
LU Kosmetoloģijas programmas
direktors, Dr. habil. med.,
profesors LZA korespondētājloceklis

No kreisās: Alfrēds Miltiņš
un Pāvils Vasariņš

VIJA APINĪTE

Jāņa Rapas autogrāfi - Universitātes Bibliotēkas grāmatās

augstāko izglītību. Tiesa gan – ne izdevējdarbībā, taču, iespējams, eksaktās zināšanas palīdzēja Jānim Rapam sekmīgā biznesā.

Grāmatu izdošanu var salīdzināt ar putnu, kura sekmīgam lidojumam nepieciešami divi spārni: gan izdotās literatūras augsts mākslinieciskais līmenis, gan finansiālā veiksmē un māka izdoto pārdot. Mūsdienā lielāku un mazāku apgādu pieredze liecina, ka doma – sākt ar zināmas sabiedrības daļas pieprasīto sēnalu literatūru, nopelnīt naudu, lai pēc tam izdotu ko vērtīgāku – visbiežāk neīstenojas, jo līdz vērtīgai literatūrai dažāda laba izdevniecība nemaz netiek. Jānis Rapa bija cilvēks ar misijas apziņu, un tā viņam neļāva pazemināt mākslinieciskuma kritērijus.

Šis mūža darbs sākās, kad Jānis Rapa ieguva savā īpašumā Jāņa Brigadera grāmatu veikalu un apgādu. Savukārt 1912.gadā Jānis Rapa kopā ar Artūru Valteru nodibināja koman-

dītsabiedrību, kurā bez viņiem abiem piedalījās arī citi cilvēki. 1920.gads ir akciju sabiedrības "Valters un Rapa" dzimšanas laiks. Apgāds visu laiku paplašināja savu darbību.

Visi sava laika ievērojamāko latviešu rakstnieku darbi publicēti tieši šajā izdevniecībā. Autoru vidū ir Rainis, Aspazija, Anna Brigadere, Jānis Jaunsudrabiņš, Aleksandrs Čaks, Vilis Plūdons, Elīna Zālite...

Liela loma latviešu grāmatniecības attīstībā ir literārajam žurnālam "Daugava", kurā publicēts viss ievērojamākais, kas savulaik radās latviešu vārda mākslā. "Daugava" nebija naudas pelnītājprojekts, taču Jānis Rapa un viņa domubiedri apzinājās tā nepieciešamību latviešu kultūrai, tādēļ ieguldīja naudu šajā žurnālā no finansiāli ienesīgajiem projektiem.

Īpašs stāsts ir par Jāņa Rapas cieņas un palīdzētības pilnajām attiecībām ar Annu Brigaderi un viņas "Sprīdīšiem". Šīs saites saglabājās vi-

su mūžu.

Par nozīmīgo darbu grāmatniecībā Jānis Rapa saņēma Triju Zvaigžņu ordeni.

1932.gadā Jānis Rapa pārdeva Latvijas Universitātei 12 tūkstošus sējumu no savas bibliotēkas.

Šajā bagātajā grāmatu klāstā ir gan daiļliteratūra dažādās valodās, gan literatūra teātra un grāmatniecības vēsturē, valodniecībā, filosofijā un citās jomās. Grāmatās ar interesi var aplūkot Jāņa Rapas autogrāfus un īpašuma spiedodziņus. Tāpat kā daudziem latviešiem, arī Jānim Rapam traģiski izvērtās 40. gadi, kad nacionālizēja šo plaukstošo uzņēmumu, to sagraujot. 1941. gada 31. maijā Jānis Rapa gāja bojā. Kāpēc viņš salūza? Viens no pašiem būtiskākajiem iemesliem – bija sagruvis gan Jāņa Rapas mūža darbs, gan viņa valsts.

Atjaunojoties Latvijas neatkarībai, ir atjaunota arī akciju sabiedrība "Valters un Rapa". Kā liecina Jānis Ra-

pam veltītās izstādes materiāli Akadēmiskajā bibliotēkā, ir izstrādāts un tiek īstenots projekts, lai visiem literatūras draugiem mīļā grāmatnīca, kuras fasādi rotā gudrības simboli – divas pūcītes, tiktu rekonstruēta un pārtaptu istā Eiropas mēroga grāmatu namā. Tur varēs gan iegādāties jaunākās grāmatas, gan tās pirms iegādes ilgāku laiku palasīt.

Turpinās pirmskara "Valters un Rapa" tradīcija, jo arī mūsdienās šis apgāds izdod tikai vērtīgu literatūru. Nav nemaz tik daudz cilvēku, kuru 115. dzimšanas dienu sabiedrība atceras. Jāņa Rapas mūža devīzi raksturo viņa paša reiz teiktie vārdi: "Grāmata ir visbagātākā mantnīca pasaulē, kurā glabājas agrāko paaudžu krātīte vērtīgākie dārgumi. Uz kultūras ceļa mēs netiksim un garīgā zinā neaugsim, ja ignorēsim grāmatu."

Dāvā grāmatas

21.jūnijā Latvijas Universitātes Bibliotēkā notika grāmatu dāvinājuma prezentācija. Bibliotēka saņēmusi apmēram 500 grāmatu – dāvinājumu no ASV Angliski runājošo apvienības Sentluisas nodaļas. Šo literatūru ziedojuši nodaļas biedri, bet darbu, sagatavojot un nosūtīt literatūru uz Latviju, ir vadījis nodaļas priekšsēdētājs Filips Grehems.

Izstādē, kuru aplūkoja prezentācijas dalībnieki, bija skatāma daļa no dāvinājuma – grāmatas ekonomikas jautājumos, medicīnas grāmatas par mentālo veselību, par pediatriju, izdevumi "Zinātne un veselība", "Medicīnas māsa un ģimenes veselība", arī grāmatas par medicīnas māsu lomu veselības kopšanā.

Uzmanību saistīja interesantas, valodas mācīšanās procesā "ievelkošas" grāmatas tiem, kuri grib apgūt angļu valodu: angļu gramatika, padomdevējs iesācējiem, kā rakstīt un runāt angļiski, lasāmgrāmata cilvēkiem ar zināmu valodas prasmes līmeni "Amerika šodien".

Ekspozīcijā – arī visdažādākā daiļliteratūra angļu valodā, tostarp bestselleri, angļu, amerikāņu, kā arī citu valstu autoru darbi.

Šis papildinājums LU Bibliotēkā ir nonācis caur Latvijas Angliski runājošo apvienību – nelielu nevalstisku organizāciju pie Valodu mācību centra, kura tika izveidota 1998. gadā un drīz vien saņēma vēstuli no Sentluisas nodaļas ar palīdzības piedāvājumu. Sekojo grāmatu sūtījums. Latvijas Angliski runājošo apvie-

nība nolēma nodot grāmatas LU Bibliotēkas rīcībā, kur tās būs pieejamas ne tikai augstskolas mācībspēkiem un studentiem, bet arī jebkuram interesentam.

Runāja Lielbritānijas vēstnieks Latvijā Stephens Našs, ASV vēstniecības Latvijā kultūras atašējs Gregorijs Elftmans. Klāt bija ilggadējais LU rektors profesors Juris Zaķis un nesēn ievēlētais rektors profesors Ivars Lācis, Latvijas Angliski runājošo apvienības un Valodu mācību centra darbinieki. Patīkami, ka bija varējušas ierasties divas pārstāves no Sentluisas – mūsu tautietes māsas Māra un Līga Āboliņas. Abas viņas ir Merivillas universitātes darbinieces, abas dažādu valstu jauniešiem pasniedz angļu valodu kā svešvalodu. Starp citu, apmācāmo vidū bijusi arī studente no Latvijas. Iesaistoties ASV Angliski runājošo apvienības Sentluisas nodaļas darbā, māsas vispirms piedalījās grāmatu sūtīšanā uz Poliju, un tad radusies doma: rosināt palīdzēt arī Latvijai. 16 kastes atceļoja uz mūsu valsti, un drīz būšot vēl viens sūtījums.

Ir jau tā, ka, Latvijai atrodoties krustcelēs starp lielām austrumu un rietumu valstīm, šie jūtama "lielo" valodu ietekme, un šobrīd nepārprotami dominē angļu valodas iespaids. Šīs valodas apguve paver gan plašākas saziņas iespējas, gan pieeju informācijai.

Bibliotēkas direktors Gunārs Mangulis ar pateicību pieņēma dāvinājuma rakstu, kuru parakstījis Filips Grehems, un izteica cerību, ka sadarbība noteikti turpināsies.

Arī vasarā papildinājušies Universitātes Bibliotēkas fondi...

...Vēsturē

Plašam interesentu lokam domāta grāmata "4.maijs" – rakstu, atmiņu un dokumentu krājums par Neatkarības deklarācijas tapšanu un tās pieņemšanu. Darbā apkopotas dokumentālas liecības par laikmetu, kad tika atjaunota mūsu valsts. Grāmata iznākusi Dr.habil. Tālava Jundža redakcijā. Viņš pats bija aktīvs mūsu neatkarības izcīņas dalībnieks.

Eiropas Padomes projekta ietvaros izdota grāmata "Baltijas valstu vēsture". Tā noder gan kā mācību līdzeklis, gan kā izziņas materiāls ikvienam, kurš interesējas par Latvijas un mūsu kaimiņzemju vēsturi kopsakarībās.

Latvijā plaši zināms ir trimdas vēsturnieks profesors Edgars Dunsdorfs. Latvijas Universitātes Bibliotēkas jaunieguvumos skatāma viņa 1961.gadā izdota grāmata "Turība un brīvība septiņpadsmitā gadsimta Latvijā", kurā runāts gan par zemniecības stāvokli tolaik, gan par tirdzniecību senajā Rīgā, gan par t.s. zviedru laikiem, ļaujot katram pašam izlemt, cik patīess ir mīts par labo zviedru valdīšanu. Tajā pašā trimdas apgādā "Pilskalns" 1965.gadā ir izdota populārā latviešu diplomāta un vēsturnieka profesora Arnolda Spekes grāmata "Kēniņa Stefana ienākšana Rīgā un ciņas par Doma baznīcu".

Vācijas – Latvijas sociālzinātniskais centrs izdevis Berna Lindnera grāmatu vācu valodā "Demokrātiskā revolūcija Vācijas Demokrātiskajā Republikā 1989./90.gadā". Autors analizē procesus, kuri palīdzēja sagrūt Berlīnes sienai un noveda

pie abu vācu valstu apvienošanās.

...Reliģijā

Nemot vērā sabiedrības lielo interesi par kristīgajām vērtībām, latviešu valodā izdota Džona Boldoka grāmata "Kristietības simbolika", kurā aplūkoti vairāki kristietības izpratnei svarīgi jautājumi: kas ir kristietības simbolika un kā to izmanto mākslā, kādi ir kristietības simbolu valodas pētīšanas virzieni un iespējas.

...Mākslā

Ievas Zoles grāmata "Pēteris Pētersons" iepazīstam neviennozīmīgi vērtētu, bet saistošu personību: daudzu lugu autoru, režisoru, arī aktieri. Pat neticami, ka grāmatu uzrakstījis gados jauna teātra zinātnieks, kura lielu daļu no Pētera Pētersona iestudējumiem nav redzējis. Viņa raksta arī par sociālisma gadiem tipiskajām sapulcēm, kurās "iztūzāja" Pēteri Pētersonu, un rodas sajūta, ka autore tur ir bijusi klāt. Saista iedziļināšanās tiklab Pētera Pētersona veiksmīgākajos iestudējumos, kā arī to cilvēku viedokļos, kuri nav Pētersona atzinēji.

Iznākušas divas grāmatas, aicinot iepazīt mākslas vērtības Rīgas muzejos. Viena no tām – "Apgērbu kolekcija" – veltīta Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja, bet otra – Ārziemju mākslas muzeja fondu bagātībām.

...Daiļliteratūrā

"Lata romāna" sērijā iznācis Egila Lukjanska darbs "Cilvēks naktī". Apbrīnas vērts ir šī prozaika ražīgums. Ja liela daļa no latviešu rakst-

niekiem neizdod pat vienu grāmatu gadā, tad Egilam Lukjanskim reizumis iznāk trīs. Tīrģus ekonomikas apstākļos tas liecina, ka šim autoram ir savs lasītāju loks. Ir cilvēki, kuriem tuvs Egila Lukjanska stils, viņa pārdomas par dzīvību un nāvi, par mīlestību un naidu... Savukārt ir lasītāji, kuri nepieskaita Egila Lukjanska rakstīto "augstajai literatūrai". Kam taisnība, to lai izlemj katrs pats. Šoreiz jaunākajā romānā Egils Lukjanskis stāsta par kādu sievieti – pēc profesijas tiesnesi, kura nogalina bijušo mīļāko, sava bērna tēvu. Viņa lūdz dēlu uzņemties vainu par šo noziegumu. Dēls piekrīt.

Kad romāns izlasīts, saistoši ir iepazīties ar pazīstamā literatūrpētnieka Jāņa Čakura apceri "Egils Lukjanskis, viņa varoņi un laiks", lai salīdzinātu speciālista viedokli ar saviem vērtējumiem un secinājumiem.

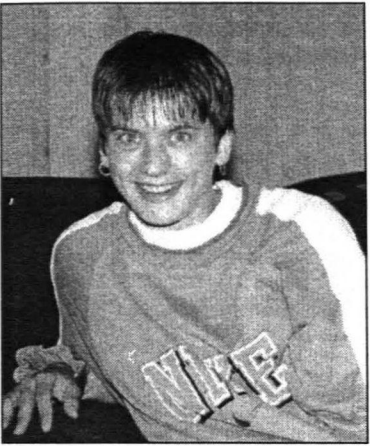
Iznākusi pasaulslavenā rakstnieka Nikolasa Evansa grāmata "Vilku lokā". Latviešu lasītājiem viņš ir labi pazīstams kā romāna "Zirgu vārdotājs" autors. Šī grāmata tulkota 36 valodās, milzu auditoriju uzrunāja tās veiksmīgā ekranizācija.

Arī "Vilku lokā" ir romāns par cilvēka un dabas vienotību. Šis darbs ļauj mums ieskatīties bioloģes Helēnas Rosas dzīvē. Viņa pārdzīvo sava mūža melno strīpu: 29 gadu vecumā kļuvusi par bezdarbnieci, jauno sievieti ir pametis draugs, savukārt tēvs gatavojas precēties ar sievieti, kura ir daudz veiksmīgāka par Helēnu. Piedāvājums doties uz Montānu, lai iesaistītos vilku populācijas atjaunošanā, pārvērš visu Helēnas dzīvi.

SPORTS

Sidneja startēs arī mūsu Universitātes studenti

15. septembrī Sidneja tiks atklātas Vasaras olimpiskās spēles, uz kurām dosies arī divi sportisti no Latvijas Universitātes - Līga Kļaviņa un Staņislavs Olijars.

Līga Kļaviņa

Dzimusi - 1980. gada 27. janvārī
Augums - 1.80 m
Svars - 69 kg
Sporta veids - vieglatlētika
Vieglatlētikā kopš 1994. gada
Personīgie rekordi:
augstums - 1.94 m (2000. g.);
septiņciņa - 5301 punkti
Treneri - Ludmila Olijara un Aleksandrs Čumakovs;
Hobiji - klasiskā mūzika, grāmatu lasīšana

Labākie sasniegumi
1996. g. Eiropas jaunatnes olimpiskās dienas - 8. vieta (augstums - 1.76 m)
1996. g. Eiropas kauss - 4. vieta

(augstums - 1.81 m)
1996. g. Eiropas kauss - 6. vieta (septiņciņa - 5194 punkti)
1997. g. Eiropas kauss - 21. vieta (septiņciņa - 5179 punkti)
1998. g. Eiropas kauss - 17. vieta (septiņciņa - 5301 punkti)
1999. g. Eiropas junioru čempionāts - 8. vieta (augstums - 1.77 m)
2000. g. Baltijas valstu čempionāts - 1. vieta (augstums - 1.88 m)
2000. g. G.Sule memoriāls - 1. vieta (augstums - 1.94 m)

Intervija ar Līgu Kļaviņu

- **Vispirms apsveicu tevi ar to, ka tu izcīnīji tiesības pārstāvēt Latviju Sidnejas vasaras olimpiskajās spēlēs. Kā tev tas izdevās?**

- A normatīvu izpildīju jūnijā starptautiskajās sacensībās Tartu, pārlecot 1.94 m, un tas ir mans personiskais rekords.

- **Šo rekordu uzstādīji jau pirmajā mēģinājumā, vai tas ir likumsakarīgi?**

- Tam tā bija jānotiek. Ja nebūtu izpildījusi A normatīvu, nekāds lielais prieks nebūtu bijis braukt uz Sidneju ar B normatīvu.

- **Kā norit tavs treniņcikls?**

- Trenējos katru dienu, izņemot svētdienu. Uz sacensībām Tartu tieši arī gatavojos, jo tur ir labs stadions un segums piemērots augstlēkšanai.

- **Vai nav pārāk liela slodze?**

- Nē. Mēs treniņos pamatā vairāk strādājam pie tehnikas.

- **Kā ar sportisko formu tagad?**

- Formā esmu, cenšos sagatavoties pēc iespējas labāk Sidnejai, tomēr nekādus augstus rezultātus pašlaik necenšos sasniegt. Pirms Olimpiādes man būs dažas sacensības, vie-

nas Grieķijā un vēl vienas, kur vajadzētu parādīties kaut kādiem reāliem rezultātiem.

- **Kādu mērķi Sidneja sev esi nolikusi?**

- Negribas neko prognozēt, bet, īsi sakot, jātiek finālā.

- **Vai domā atkārtot tādu pašu rezultātu kā Tartu?**

- Vajadzētu būt apmēram tādām pašām, katrā ziņā virs 1,90 m.

- **Vai nedomā pārspēt Gatovskas Latvijas rekordu (1.97 m)?**

- Nē, tas nav mans mērķis.

- **No kura gada esi sportā?**

- No 1994. gada. Sākumā Engurē nedaudz spēlēju basketbolu, pēc tam pārgāju uz vieglatlētiķi.

- **Nesen tu biji daudzciņniece, kādēļ pārgāji uz augstlēkšanu?**

- Es vēl nemaz neesmu pārgājusi uz augstlēkšanu, daudzciņai vēl joprojām gatavojos. Tikai man ir ļoti daudz traumas - celim bijušas operācijas, pašlaik arī potītei ir kaula lūzums un saites plīsums. Nestartēju daudzciņā tādēļ, ka fiziski nevarētu izturēt.

- **Kur tu esi mācījusies?**

- Sākumā Engurē, tad Murjānos un tagad studēju LU, VSI 2. kursā.

- **Vai nav grūti saviļņot sportu ar studijām?**

- Nē, nav tik lielas slodzes.

- **Vai nedomā nākotnē studēt ārzemēs?**

- Varbūt. Pagaidām man tas nav tik liels mērķis. No vienas puses skatoties, dzīvot tur varētu labāk, arī izglītību varētu labāku iegūt, bet no otras puses - es tur normāli nevarētu trenēties, jo man nebūtu tādu augsta līmeņa sporta speciālistu kā te.

- **Vai tev ir kāds ideāls sportā?**

- Protams. Konkrēti nemaz nevar

nosaukt, visi pasaules, olimpiskie čempioni utt.

Staņislavs Olijars

Dzimis - 1979. gada 22. martā

Augums - 1.91 m

Svars - 83 kg

Vieglatlētikā kopš 1994. gada

Sporta veids - vieglatlētika, 110 metru barjerskriešana

Personiskais rekords 110 m/b - 13.25 s (Latvijas rekords)

Treneri - Ludmila Olijara un Aleksandrs Čumakovs

Hobiji - datori

Labākie sasniegumi

1997. g. Pasaules čempionāts - 21. vieta (13.64)

1998. g. Eiropas čempionāts - 16. vieta (13.62)

1998. g. Pasaules junioru čempionāts - 1. vieta (13.51)

1999. g. Eiropas junioru čempio-

nāts - 2. vieta (13.55)

1999. g. Pasaules armijas čempionāts - 1. vieta (13.32)

1999. g. Pasaules čempionāts - 14. vieta (13.28)

2000. g. Eiropas čempionāts telpās - 1. vieta (60 m/b - 7.50)

2000. g. Zelta līgas sacensības - 2. vieta (13.29)

2000. g. Grand Prix I - 4. vieta (13.36)

2000. g. Zelta līgas sacensības - 2. vieta (13.25)

Par S. Olijaru

Staņislavs ir talantīgs sportists, daudzu titulu īpašnieks. Savu varēšanu Staņislavs pierādījis ne vienās vien sacensībās. Zelta līgas sacensībās šogad ir arī pārspēts Igoram Kazaņovam piederošais Latvijas rekords. Šogad pasaulē ir starp piecpadsmit labākajiem barjersprinteriem. Viņš ir uzņēmīgs, jo savu sportista karjeru spējis savienot ar studijām. Pašlaik studē LU VSI (Veselības un sporta izglītība) 2. kursā. Sidnejas olimpiskās spēles Staņislavam būs pirmās. Latvijas olimpiskā komanda saista ar Staņislavu lielas cerības. Sezonas sākumā Staņislavs gatavojas plānveidīgi, izvēloties sacensības, kas ir iekļautas viņa treniņciklā.

Atliek novēlēt Līgai un Staņislavam un, protams, arī visiem pārējiem Latvijas sportistiem pēc iespējas labāk nostartēt. Kā veikties Sidneja, uzzināsim pavisam drīz.

MAREKS LAUVA

Jubilejas reizē - divi kausi LU komandai!
LU sportistu panākumi jubilejas Universiādē!

Ar labu noskaņojumu LU sportistu saime uzsāk jauno mācību gadu, jo X Latvijas Universiādē tika gūti izcili panākumi. Tā varētu raksturot LU panākumus X Latvijas Universiādes spartakiādes sacensībās, kuras notika 19 sporta veidos. Tieši jubilejas reizē tika izcīnīti divi kausi - gan sievietēm, gan vīriešu konkurencē. Jāatzīmē, ka šajos desmit gados LU vīriešu komanda tikai otro reizi izcīna kausu kopvērtējumā. Toties vairākkārt to izcīnījis mūsu sievietes komanda. Visos šajos un arī iepriekšējos gados kausus savā starpā dalīja galvenokārt RTU, LSPA un LU, bet šis gads veiksmīgs mūsējiem. Jau par tradīciju kļuvis, ka, beidzoties Latvijas Universiādes sacensībām, tiek vienkopus pulcināti visi tie, kas šajā pasākumā ieguldījuši savu darbu, lai tas notiktu augstā līmenī. Savā uzrunā Latvijas Augstskolu sporta savienības prezidents profesors U. Švinks pateicās visiem darba darītājiem, jo bez aktīva atbalsta šīs sacensības grūti noorganizēt. Prieccē fakts, ka šogad jubilejas Universiādē piedalījās rekordskaitis

augstskolu - 21 (divdesmit viena!)

Vēl U. Švinks pateicās LLU sporta vadītājam Z. Počai par SELL XVII studentu sporta spēļu sarīkošanu Jelgavā. Jāatzīmē, ka šo sacensību galvenais tiesnesis bija mūsu augstskolas sporta centra direktors J. Melbārdis.

Tālāk vārds tika dots sacensību galvenajai tiesnesei L. Kurovai. Viņa uzsvēra, ka sacensības visos sporta veidos notika augstā līmenī un draudzīgā atmosfērā. Par sacensību spraigumu liecina paši skaitļi, jo finiša taisnē vīriešu konkurencē divām augstskolām - LU un RTU - bija vienāds punktu skaits - 166. Tas, ka LU bija vairāk izcīnīto pirmo vietu, deva iespēju kļūt par uzvarētājiem. Jautājām J. Melbārdim, kā tad iznāca vienāds punktu skaits, jo visas spartakiādes garumā bija neliels punktu pārsvars. Viņš atbildēja, ka finiša taisnē notika sacensības futbolā un handbolā. Šoreiz mūs pievīla futbolisti, jo bijām plānojuši 1. vietu, bet izcīnījām tikai 3. vietu. Daudz vairāk tika gaidīts no vīriešu handbola komandas, kura šajā sezonā

spēlēja republikas čempionāta augstākajā līgā, bet Latvijas Universiādes sacensībās četru komandu konkurencē palika pēdējā vietā. Tas arī noteica, ka mums pietuvojās galvenie pretinieki - RTU. Trešajā vietā X Universiādē - LSPA.

Kārtējo panākumu guva mūsu sievietes komanda, kura šajā laikā jau vairākkārt kļuva par uzvarētāju. Vietu secība: LU - 114 punkti, LSPA - 106 punkti, RTU - 103 punkti.

Populārākie sporta veidi vīriešiem: basketbols, galda teniss un džudo. Sievietēm šajā Universiādē populārākie sporta veidi: basketbols, galda teniss, vieglatlētika un slēpošana.

Par šo sacensību organizēšanu tika apbalvoti visi tie, kuri veiksmīgi tika galā ar pienākumiem: no LU - I. Pāne (basketbols), G. Kartuzovs (galda teniss) un V. Kļimovs (futbols). Tāpat ar T-sporta krekli tika apbalvots LASS Prezidija loceklis J. Melbārdis.

Gribas pieminēt tos sporta veidus un atbildīgos pasniedzējus, kuri izcīnīja pirmās vietas, jo šīs pirmās

vietas pamatā arī noteica komandas galīgo vietu.

Sievietēm: basketbols (I. Pāne), galda teniss (G. Kartuzovs), orientēšanās (I. Johansone), vieglatlētika (V. Bernhards un Dz. Zaula), šahs (A. Gipslis).

Vīriešiem septiņos sporta veidos: volejbols (A. Štāls), galda teniss (G. Kartuzovs), basketbols (M. Zībarts), peldēšana (H. Lučkovskis), vieglatlētika un teniss (V. Bernhards) un šahs (A. Gipslis).

Pēc tam draudzīgā gaisotnē tika runāts par tagadni un nākotnes plāniem.

N. Grasis (handbols no LSPA): sacensības notika ļoti spraigi un pie tam draudzīgā atmosfērā, nevis kā bija agrāk, kaut gan vairums ir palikuši tie paši darba darītāji, kas darbojās līdz 1990. gadam. Var saprast un just, ka ir mainījies domāšanas veids.

Tika izteikti priekšlikumi un arī lūgums nākošajā sezonā uzņemties sarīkot sacensības arī Ventpils un Liepājas augstskolām. Pamatā visus šos gadus smagumu uz saviem ple-

ciem iznes: LU, LSPA, RTU, DPU un LLU.

Pārrunāja arī jautājumu, kurš vienmēr ir aktuāls - par piedalīšanos Pasaules studentu čempionātos un Pasaules studentu Universiādes sacensībās. Protams, grūti aizbraukt uz tāda ranga sacensībām, jo nav valsts budžeta finansējuma. Jautājums tiek risināts vienkārši: ja gribat braukt, meklējiet paši naudu un brauciet. Tas nav risinājums un jācer uz labākiem laikiem.

U. Švinks lūdza padomāt, ja ir nepieciešams, kādam sporta veidam mainīt sacensību nolikumu, tad priekšlikumus iesniegt LASS Prezidijam līdz 15. septembrim. Tāpat augstskolu sporta dzīves vadītājiem viņš lūdza padomāt par gadu cenzu ieviešanu Latvijas Universiādes sacensībās, proti, līdz 28 gadiem vai kamēr students vēl studē, kad viņi var piedalīties sacensībās.

GENĀDIJS KARTUZOVS,
LU lektors

SLUDINĀJUMI

Baltic Academic Center
Raina bulv. 19, Rīga, LV - 1586,
Latvia tel. 7220669; fax 7227103; E-mail: aabs@lanet.lv;
URL: http://www.lanet.lv/members/aabs/aabs.html

Saltupa stipendija
latviešu studentiem, lai
studētu ASV

Ikgadēja 10 000 dolāru liela stipendija nodibināta par piemiņu Dr. Muđitei I. Zīlītei Saltups no viņas mantojuma. To piešķir Baltijas Studiju Veicināšanas apvienība, Inc. (AABS).

Mantojumā teikts, ka stipendija jāpiešķir Latvijas studentiem tālākām studijām ASV. Mantojums paredz, ka stipendijas saņēmējiem vajag būt Latvijas pilsoņiem, jārunā latviski un jābūt pierakstītiem Latvijā.

2001./2002. akadēmiskajā gadā piešķirs divas stipendijas, 10 000 ASV dolāru katru. Tālākajos gados būs tikai viena stipendija gadā.

Iegūstot 10 000 USD lielo Saltupa stipendiju, saņēmējs noslēdz līgumu ar AABS, ka atgriezies Latvijā pēc studiju pabeigšanas ASV.

Kandidātiem jāpilda šādi no-

teikumi:

[1] Iesniegums jāiesniedz AABS Baltijas birojā (Baltijas Akadēmiskais Centrs, Latvijas Universitāte, Raina bulv. 19, 241. ist., LV - 1586, Rīga, Latvija) līdz 2000. gada 30. septembrim.

[2] Iesniegumā jābūt dokumentiem, kas apliecina pilsonību, pieraksta vietu un izrakstam par studijām kādā no augstākajām mācību iestādēm Latvijā par pēdējiem diviem gadiem. Priekšroka tiks dota studentiem, kas:

a) ir pabeiguši savas studijas ba-

kalaura programmā un

b) studē humanitārās vai sociālās zinātnēs.

[3] Iesniegumus izvērtēs AABS prezidenta apstiprināta komiteja. Finālistus intervēs latviešu un angļu valodā. Stipendiju izmaksās 10 vienlīdzīgos maksājumos ik mēnesi, kad būs saņemts paziņojums, ka students ierakstīts akreditētā ASV universitātē un kamēr studijas noritēs sekmīgi.

Stipendiju var papildināt arī no citiem avotiem.

L.K.A., Inc. Tēvijas
fonds (ASV)

žūrijas komisija (Andrejs Baidiņš, Modris Mednis, Anna Rumaka) nolēma godalgot Andu Lasi un Lindu Kalniņu par labiem sacerējumiem un interesantām intervijām un prof. Māru Pilmani par rakstu sēriju par LU anatomijas un histoloģijas katedras darbu gaitām.

Ievērojot arī vēl pelnījuši pagājušā gada laureātes Māras Sadovskas raksti un intervijas, Vijas Apinītes un Gata Dilāna raksti un Ievas Jāsinskas literārie sacerējumi.

IEPAZĪSIMIES

Man ir sajūta kā gumijlēcējam

Jauno akadēmisko gadu sagaidām ar ievilkto elpu un enerģijas pilni. Šādi to uzsākusi arī IEVA RAČKO - rektora palīdzība. Arī "Universitātes Avīze" piekļāvēja pie viņas durvīm un, saņemusi laipnu atļauju ienākt, devās iekšā.

Uz jautājumu, kāda viņas dzīvei ir saistība ar LU, Ieva Račko pastāstīja, ka pirmā bijusi 1976. gadā, uzsākot studijas Svešvalodu fakultātē, vācu valodas specialitātē. Kad tā pēc pieciem gadiem absolvēta, sekojis skolotājas darbs trīs gadu garumā 26. arodskolā. Tad – atgriešanās Universitātē, kur Cietvielu Fizikas institūtā viņu uzaicināja strādāt par sekretāri. Šajā darbā pavadīti 14 gadi, un, kā Ieva Račko atzīst, fizika ir ļoti interesanta nozare. Šī bijusi laba skola arī akadēmiskās sistēmas iepazīšanai. Viņa piebilst: - Fizikas nozarēs gan neesmu pārāk iedziļinājusies, man labāk patīk cilvēki, kuri darbojas šajā zinātnē. Viņiem ir loģika, un man simpātiskā viņu domāšanas veids, tādēļ diezgan viegli ir sastrādāties.

Tad Ievas Račko darbavieta divus gadus bija IMPRO – atpūtas un ceļojumu centrs. Visbeidzot sekoja LU rektora profesora Ivara Lāča aicinā-

jums atpakaļ uz Universitāti.

Ieva Račko turpina: - Es ātri piekrītu interesantiem priekšlikumiem, kur mani aicina. Arī darba ziņā.

- Ar kādām domām piekrītāt klūt par rektora palīdzību?

- Ai! Sākumā man likās, ka es noteikti nenākšu. Taču līdz nākamajam rītam jau sāku svārstīties. Sajūta varētu būt apmēram tāda kā gumijlēcējam, kad viņš stāv uz tilta margām. Kājas ir sasietas un jāmetas lejā. Atkāpties vairs nevar tādēļ, ka apkārtējie skatās un ir nolemts, ka tas jādara. Pašlaik arī man ir tas brīdis, kad stāvu uz margām un jālec lejā.

- Ko, jūsuprāt, nozīmē šis jaunais amats?

- Pats nosaukums jau to pasaka: jāpalīdz rektoram. Ir programma, ko viņš ir apņēmis pildīt, un tajā ir ļoti daudz dažādu darbības vārdu vajadzības izteiksmē – ir jāuzlabo, ir jāpiesaista, ir jāmaina... Domāju, ka es varētu būt tas cilvēks, kurš palīdz to "vezumu" stumt. Rektors "velk" šo vezumu, un viņam vajadzīga komanda, kura piepalīdz. Mans uzdevums – palīdzēt rektoram jebkuros darbos un jautājumos, kas viņam aktuāli.

- Principi, ko jūs savā darbā

Ieva Račko

cenšaties ievērot?

- Tādu konkrētu principu man nav. No katra darba ir atkarīgs, kā tas prasīs tikt darāms. Viens gan: man patīk visu, ko iespējams, padarīt ātri. Ko var ātri izdarīt, to nevajag vilkt

garumā.

- Šajā darbā ir arī nezināmas lietas. Vai esat gatava mācīties?

- Un to ir tik daudz! Noteikti būs jāmācās un ar prieku esmu gatava to darīt!

- Cilvēki, kuri strādā LU, lielākoties ir šīs augstskolas patrioti. Vai arī jūs?

- Jā! Man allaž ir laimējies būt to vietu patriotei, kurās atrodos. Mācoties biju skolas, studējot – Universitātes, tad Cietvielu Fizikas institūta patriote, un arī uz šo darbu es nācu idejas dēļ. Šī ir Latvijas Universitāte, un mani interesē lietas, kuras šeit notiek, un labi, ka man ir iespēja piedalīties.

Esmu no tiem cilvēkiem, kuri uzskata, ka visas problēmas ir risināmas. Tādā vai citādā ceļā. Labāk, ja tas tiek darīts nesāpīgāk, kad nav nekādu konfliktu, nav stresu un nepatīkamu situāciju. Ceru, ka tā būs vairākumā gadījumu.

- Ko vēlaties paveikt?

- Man nav savas atsevišķas programmas. Vēlos piedalīties visur, kur būšu noderīga. Nevarēs skatīties, ka varbūt to negribas darīt, atlikšu uz vēlāku vai citu reizi. Bet pirmām kārtām veiksmīgi jāapgūst daudz jaunu, nepazīstamu lietu.

- Ar kādām lietām vēl jums patīk nodarboties?

- Man patīk sports, fiziskās aktivitātes. Studējot Universitātē, sāku piedalīties tūrīdēs, 15 gadus nodarbojos ar kalnu tūrismu. Arī orientšanās sports man nav svešs – gandrīz 20 gadus esmu piedalījies sacensībās "Magnēts". Brīvā laikā labprāt uzspeļēju tenisu, ziemā – slēpoju.

- Jūsu priekšrocība ir arī valodu prasme.

- Ar valodām ir tā, ka tām vajadzīgs labs treniņš un tās visu laiku ir jālieto. Ja tā nav, tās lēnām piemirstas. Nelielos, ka es būtu ļoti spēcīga valodās. Angļu valodu zinu sarunvalodas līmenī. Vācu valoda ir mana specialitāte, un es ceru, ka tagad būs iespēja vairāk tās lietot praksē.

Tā nu man dzīvē ir atkal jauns un interesants amats, un esmu gatava darboties!

Labu izdošanos vēlot – MĀRA SADOVSKA

LU FAKULTĀTĒS

Moderno valodu asociāciju Starptautiskās federācijas 20. pasaules kongress Parīzē

Pateicoties Latvijas Universitātes vadībai un Moderno valodu fakultātes dekānei asoc. prof. I. Kramīnai, šī raksta autorēm bija iespēja piedalīties Moderno valodu asociāciju Starptautiskās federācijas (FIPLV) 20. pasaules kongresā ar priekšlasījumu par informācijas tehnoloģiju izmantošanu Moderno valodu fakultātes pirmā un otrā kursa studentu akadēmiskās rakstīprasmes pilnveidošanā. Kongress notika no 22. līdz 26. jūlijam Renē Dekarta universitātē, bet tā svinīgā atklāšana — Sorbonnas universitātes Amfiteātra zālē.

FIPLV ir saīsinājums no federācijas pilnā nosaukuma franču valodā *Federation Internationale Des Professeurs De Langues Vivantes*, un tā dibināta 1931. gadā Parīzē. Tā ir vienīgā starptautiskā multilingvālā nevalstiskā organizācija, kas sadarbojas un konsultējas ar UNESCO un Eiropas Padomi. FIPLV pasaules kongresus rīko reizi trijos gados dažādās pasaules valstīs. Iepriekšējais kongress notika 1997. gadā Brazīlijā, bet nākamais iecerēts Hāgā (Nīderlande) 2003. gadā.

FIPLV ir šādi galvenie darbības mērķi:

- veicināt savstarpēju sapratni starp pasaules tautām;

- izvērst sadarbību un nodibināt draudzīgas attiecības pasaules dzīvo valodu pasniedzēju asociāciju starpā;

- attīstīt un aktivizēt dažādu pasaules mazākumnāciju valodu apguvi;

- pilnveidot valodu pasniedzēju profesionālo meistarību visās izglītības pakāpēs;

- veidot arvien vairāk pasniedzēju asociāciju;

- radīt priekšnoteikumus starptautiskās solidaritātes nostiprināšanai.

Par FIPLV aktīvo un mērķtiecīgo darbību liecina tas, ka FIPLV 20. pasaules kongresa darbā piedalījās vairāk nekā četri simti piecdesmit dalībnieki no visiem kontinentiem, četrdesmit piecām pasaules valstīm.

Kongresa darba plānā tika iekļauti divi simti trīsdesmit referāti, kurus iepriekš bija izvērtējusi un akceptējuši starptautiska Zinātniskā Padome divdesmit divu cilvēku sastāvā. Ņemot vērā pasaules aktualitātes, kon-

(IT): tehnoloģiskie līdzekļi un to izmantošana valodu apguvē;

Valodas prasmju tālāka izkopšana; Skolotāju apmācība un tālākizglītošana.

Raksta autores piedalījās ar

sekojošais referāts ieinteresēja klausītājus, jo pēc uzstāšanās bija jāatbild uz daudziem jautājumiem un lietišķas diskusijas turpinājās vēl ilgi pēc referātam atvēlēta laika.

Kongresa darbs noritēja patīkamā un rosīgā Parīzes gaisotnē, notika pārrunas ar kolēģiem no citām valstīm par aktuālām problēmām valodu mācīšanās un mācīšanās procesā. Tiekoties ar kolēģi no Andu universitātes Meridā (Venecuēla), noskaidrojās, ka Latvijai aktuālās problēmas ir ļoti līdzīgas, pat identas Venecuēlas problēmām gan ekonomiskā, gan izglītībā. Sarunu gaitā ar gandarījumu secinājām, ka IT izmantošanā studentu rakstīprasmi pilnveidošanā esam

pavadījām, pastaigājoties pa Elizejas laukiem 1,8 km garumā, apbrīnojot mākslinieku meistarību Monmartrā, netālu no Svētās Sirds bazilikas. Interesanti bija pabūt pie Parīzes Dievmātes katedrāles un uzkāpt uz nulles punkta, no kurienes sāk Francijas teritoriālos mērījumus. Pastāv ticējums, ka, uzkāpjot uz nulles punkta apļa, kura raksts atgādina auseklīti, vajag vēlēties vēlreiz atgriezties Parīzē, tad šis vēlējums noteikti piepildīsies.

Patīkami bija vērot Parīzes arhitektūras simbolus, braucot ar kuģi pa Sēnu. Īpaši skaists ir Aleksandra III tilts pār Sēnu, kas ir visskaistākais no visiem 36 Parīzes tiltiem. Kongresa pēdējās dienas pēcpusdienā apmeklējām Versaļas pili un tās pasauleslavenos dārzus, kuros, izdabājot karaļu iegribām, pils 300 dārzniekiem nereti lika pārstādīt ziedus pat trīs reizes dienā, mainot krāsu kompozīcijas.

Ilgi paliks atmiņā kongresa svinīgā atklāšanas ceremonija Sorbonnas universitātes Amfiteātra zālē. Ieejot greznajā universitātes foajē, rodas īpaša noskaņa. Apbrīnu izraisa apzeltītās metālkaluma kāpnes, kas pa labi ved uz eksaktajam zinībām un pa kreisi — uz humanitārajām zinībām. Amfiteātra zāles ovālajā sienā izvietotas Francijas dižgaru statujas: Roberta de Sorbona (teoloģijas koleģijas dibinātāja XIII gadsimtā), filozofa Renē Dekarta, ķīmiķa Antuāna Lavuazjē, kardināla Rišeljē, fiziķa, filozofa un rakstnieka Blēza Paskāla un pedagoga, universitātes rektora Šarla Rolēna. Pēc kongresa svinīgās atklāšanas tā dalībnieki tika aicināti nofotografēties Sorbonnas universitātes iekšējā pagalmā. Tad viņi pulcējās netālaļajā Panteona laukumā, no kura katrs kongresa dalībnieks uzrakstīja novēlējumu visas pasaules cilvēkiem un, to piestiprinot pie krāsaina balona ar kongresa simboliku, palaida Parīzes debesīs. Gaidīsim kādu no šiem baloniem arī Rīgā.

ZIGRĪDA VINČELA, ROTA BANKAVA,
LU Moderno valodu fakultātes lektores

No kreisās: Z. Vinčela, R. Bankava

Kongresa dalībnieki atklāšanas dienā Sorbonnas universitātes iekšējā pagalmā

gresā saturiskais vadmotīvs bija "Problēmas un to risinājumi dažādu pasaules dzīvo valodu apgušanā un kultūru izpratnē XXI gadsimta rītausmā" un šim vadmotīvam bija pakārtots darbs tematiskajās darba sekcijās:

Valodu un kultūru atšķirības: valoda un nacionālā identitāte, skolotāja un studenta attiecības valodu apguves procesā;

Sabiedrības līdzdalība: indivīda pilnveidošanās, valodu tiesības, UNESCO un LINGUAPAX programma;

Valodu politika: daudzvalodība, minoritāšu problēmas;

Mācību programmas;

Valodu apmācība citu disciplīnu speciālistiem;

Jaunās informācijas tehnoloģijas

priekšlasījumu jaunās informācijas tehnoloģijas (IT) sekcijā un iepazīstināja klātesošos ar divu gadu laikā gūto pieredzi, izmantojot IT akadēmiskās rakstīšanas izkopšanā un uzlabošanā darbā ar pirmā un otrā kursa studentiem. Lai klausītājiem rastos priekšstats par Latviju un Latvijas Universitāti, savu priekšlasījumu referentes sāka ar ieskatu Eiropas ģeogrāfiskajā kartē, uz kuras ar sarkanu krāsu iezīmēta Latvija ar galvaspilsētu Rīgu un Francija ar galvaspilsētu un kongresa norises vietu Parīzi. Klausītāji īsumā tika iepazīstināti ar LU vēsturi, fakultātēm, zinātniski pētnieciskajiem institūtiem, studentu un pasniedzēju skaitu. Vienlaikus tika demonstrēti video kadri par Rīgu un Latvijas Universitāti. Veiksmīgais ievads un tam

apsteigušas tālo Venecuēlas universitāti.

Garīgais guvums, ko deva šis pasaules kongress, ir ļoti nozīmīgs, jo rosina izvērtēt jau padarīto, salīdzināt un bagātināt esošo pieredzi, apmainīties domām, ieklausīties citu kolēģu viedokļos par modernajām valodu apguves metodēm, kultūru lomu mācīšanās procesā, ikdienas problēmām un to iespējamajiem risinājumiem, kā arī nodibinot kontaktus tālākai sadarbībai ar citu valstu augstskolu mācītspēkiem.

Kongresa četras darba dienas pagāja nemanot, jo kongresa plānā bija atvēlēts laiks arī kultūras programmai, lai iepazītos ar Parīzi un Versaļi.

Skaists skats pavērās uz balto Parīzi 307 m augstumā no Eifeļa torņa trešā, augšējā stāva. Brīvās stundas

Studentu padomes lapa

Dubults neplīst jeb jaunās vēsmas Universitātē

Edgars Jaunups

Apsveicu Jūs visus, mani mīļie studenti, ar jaunā mācību gada sākšanos!

Šis ir pārmaiņu laiks. Pirmais mācību gads jaunajā gadu tūkstoši, kas apzīmē jaunu atskaites punktu un piedāvā neskaitāmas jaunas iespējas. Latvijas Universitāte šo mācību gadu uzsāk arī ar jaunu rektoru prof. Ivaru Lāci, kas nāk pēc trīspadsmit "sezonas" šajā amatā pavadījušā prof. Jura Zaķa. Latvijas Universitāte ir kļuvusi arī par vienu fakultāti bagātāka, šo semestri "politologi", "socio-

logi" un "žurnālisti" uzsāks savas studijas Sociālo zinātņu fakultātē. Viss notikušais acimredzot norāda uz jaunas "ēras" sākšanos Latvijas Universitātē, ar ko jāsaprot LU pārstrukturēšana un reorganizēšana atbilstīgi modernai un pašreizējām vajadzībām atbilstoši universitātei, kas spētu apmierināt progresīva un mērķtiecīga studenta vajadzības. Lai to paveiktu, ir nepieciešama vienota Universitātes rīcība, kas nav iespējama, ja tajā neiekļaujas studenti. Katram studentam ir tiesības un pienākums prasīt

no Universitātes kvalitatīvas studiju iespējas un pietiekamu materiāltehnisko nodrošinājumu (plašas bibliotēkas, lielāku pieejamību datortehnikai u.c. vajadzības, lai nodrošinātu pilnvērtīgas studijas). Taču katram studentam ir arī jāsaprot, ka pašreizējā valsts politika augstākās izglītības jomā ir neadekvāta un attīstību bremzējoša. Īpaši jau jautājumus par finansējuma palielināšanu, lai visas augstāk minētās prasības Universitāte varētu pildīt. Es ļoti ceru, ka jaunajā mācību gadā mēs būsim vienoti un

gatavi ik mirkli atbalstīt savu Universitāti, jo galu galā – dubults neplīst. Atbalsts būs vajadzīgs gan jaunajam rektoram, realizējot iecerētās reformas, gan Studentu padomei, pārstāvošot LU studentus, it īpaši cīnoties pret jau ilgāku laiku iecerēto vispārējās maksas augstākās izglītības ieviešanu.

Vienu vārdu sakot, būsim kopā par labākām studijām mums visiem.

EDGARS JAUNUPS,
LUSP priekšsēdētājs

Latvijas Universitātes Studentu padome

Ar mums nerēķinās

Eh, jaunieši, atkal jau Ekonomikas un vadības fakultātes administrācija ir savā līmenī – reģistrācijas nedēļa ritēja pilnā sparā, bet vadībnieki savu lekciju sarakstu uzzināja tikai trešdien, ekonomi – vells viņ zin kad! Mīļā vadība, pastāstiet, lūdzu, kā lai mēs pierakstāmies uz C daļas kursiem, ja daļa no tiem jau pēc pirmās reģistrācijas dienas vairs nav pieejami.

Kārtējo reizi EVF valda visatļautība. Bet kam tad tas rūp, cieš jau tikai un vienīgi studenti!!!

Īsta LU EVF administrācijas patriote

P.S. Dzirdēts, ka arī juristu un fizmatu vadībai ir vienaldzīgi savi studenti!..

Kas ir LU SP?

Latvijas Universitātes Studentu padome (LU SP) ir neatkarīga studējošo pašpārvaldes organizācija, kuras uzdevums ir rūpēties par studējošo interešu ievērošanu fakultātes, Universitātē un visā valstī. LU SP seko, lai tiktu ievērotas studējošo akadēmiskās, materiālās, sociālās un kulturālās vajadzības, nodrošina, lai studējošo viedoklis tiktu uzklauts un ievērots, un rūpējas, lai studējošo prātus satrauktu tikai viņu studijas.

Kā LU SP top?

LU SP darbību nosaka tās 20.gados pieņemtā Satversme, kura nodibina Šaeimas veidošanai līdzīgu sistēmu arī LU SP. Katru gadu decembra pirmajā ceturtdienā notiek vispārīgas, vienlīdzīgas, tiešas, proporcionālas un aizklātas LU SP vēlēšanas, kurās piedalās vēlēšanu saraksti un kurās vēlējami – visi LU studējošie – izvēlas sev tikamākos 25

LU SP locekļus. Pēdējās vēlēšanās LU SP sastāvā iekļuva 7 sarakstu pārstāvji (Paisums, Nacionālā apvienība, Dubultais saraksts, Kosmosa noslēpumu zinātnājs, Mazie oranžie, Jāņi un Savējie).

Kā LU SP darbojas?

LU SP parasti uz savām sēdēm sanāk ik otro otrdienu sešos vakarā. Lemjamo lietu loks ir visai plašs: izklaides pasākumu rīkošana (piem., LU SP organizēja Aristoteļa svētkus Sporta manēžā), studentu sociālās nodrošinājums (piem., LU SP cīnās par dzīves apstākļu uzlabošanu LU dienesta viesnīcās), mācību procesa problēmas (piem., LU SP ir veikusi studiju kvalitātes pētījumu) u.c.

LU SP ir aktīvākais Latvijas Studentu apvienības (LSA) biedrs. Kopā ar LSA ir organizēti vairāki publiski masu protesta pasākumi (pēdējais – studentu protesta pikets pie Izglītības un zinātnes ministrijas šāgada aprīlī), divi LU SP locekļi ir LSA valdē.

LU SP izvirza septiņus LU senatorus, kuri pārstāv studējošos augstākajā LU koleģiālās vadības institūcijā – LU Senātā. Studentu frakcijai Senātā ir atliekošā veto tiesības, kuras tā ir pielietojusi vairākas reizes.

LU SP iekšējo lēmumu sagatavošana notiek LU SP komisijās – tādās ir sešas: Informācijas un ārējo sakaru, Institucionālā, Izglītības, Kultūras un atpūtas, Revīzijas un Sociālo lietu – un LU SP prezidijā, kurā ietilpst seši LU SP locekļi. Visās komisijās var darboties un darbojas studējošie, kas nav LU SP locekļi.

Kas ir tagadējā LU SP?

Pašlaik LU SP ir šie studējošie: Marija Ābeltiņa (PPF), Ivo Berkolds (EVF), Daniels Buks-Vaivads (JF), Ilze Buša (GZZF), Oskars Dilēvičs (VFF), Ritvars Eglājs (GZZF), Maruta Galeniece (EVF), Aldis Gobzems (JF), Edgars Jaunups (JF), Li-

nards Kalvāns (FMF), Māra Kropa (BF), Andris Ločmanis (GZZF), Ivars Lukaševičs (SZF), Andris Millers (JF), Inguna Minusa (FMF), Laura Nāburga (EVF), Juris Pūce (JF), Ieva Reinberga (EVF), Dīvs Reiznieks (SZF), Inese Saiva (EVF), Ēriks Samulis (EVF), Aivars Šmits (FMF), Reinis Upenieks (PPF), Jānis Vaivars (PPF). Griezieties pie jebkura no tiem, ja vēlaties kompetentu padomu studentu lietās!

Kā atrast LU SP?

LU SP atrodas LU centrālajā ēkā, Raiņa bulvārī 19, 126.kabinētā. Mēs strādājam ik darba dienu no 10:00 līdz 18:00 (ar 20. septembri nāciet pie mums iegādāties studentu sabiedriskā transporta kartiņas). Mūs var sazināt pa telefonu 7034316. Nāciet un darbojieties!

JURIS PŪCE,
LU SP prezidija loceklis

Latvijas Studentu apvienība – kas tā tāda?

Pikets par augstākās izglītības finansējumu 2000. gada martā

gā. Tas gan nenozīmē, ka LSA nevarētu vienkārši atnākt un darboties bez studentu pašpārvaldes starpniecības. Gluži otrādi, daudzi it spārīgi darboņi sākuši darboties tieši tā.

Teju sešu gadu laikā kopš LSA dibināšanas studenti ar tās palīdzību ir tiešām kalnu gāzuši:

- obligātā militārā dienesta likums ļauj apgūt militārās zinības studiju laikā, bet studenti netiek iesaukti militārajā dienestā;
- ieviesta studējošo (sociālā) un studiju (maksas) kreditēšana, turklāt pietiekamā apjomā;
- nodibinātas studentu pašpārvaldes lielum lielā vairākumā Latvijas augstskolu, kuras pārstāv un aizstāv studentus savā augstskolā;
- palēnām, pamazām palielinās studentu pārstāvība un ietekme

Pikets par transporta atlaižu saglabāšanu - saruna ar Rīgas mēru A. Bērziņu

Hei, studenti – it īpaši jaunzņemtie! Ja grasāties sevi veltīt ne tikai mācībām un vakariem Rīgas krogos, bet arī sabiedriskām aktivitātēm, tad ir vērts zināt, kas ir Latvijas Studentu apvienība (LSA) un kā to atrast.

Kāpēc gan būtu vērts darboties LSA? Protams, katram īstais cēlonis var atšķirties, bet:

- darbojoties LSA, var vairāk ietekmēt lēmumu pieņemšanu valsts līmenī, it īpaši augstākās izglītības lietās;
- darbojoties LSA, var īstenot sen ilgotus nodomus;
- darbojoties LSA, var gūt nepārvērtējamu pieredzi turpmākajai dzīvei;
- galu galā – LSA ir teicamu biedru izlase un teicama laika vadīšanas

vieta.

Kādu siltu vasaras dienu Ineša ezera vidū (vispār – LSA stratēģijas seminārā) tapa nolemts: LSA ir organizācija, kurā apvienojušās Latvijas augstskolu studentu pašpārvaldes, lai pārstāvētu studentus un cīnītos par to tiesību un interešu ievērošanu valsts un starptautiskā mēro-

Pikets par transporta atlaižu saglabāšanu 1999.gada vasarā

augstskolas un valsts institūcijās;

- Latvija ir iestājusies studentu "Eiropas Savienībā", tas ir, Eiropas Studentu apvienībā.

Pēdējās sezonas laikā LSA nosargājusi studentu atlaižu Rīgas sabiedriskajā satiksmē, nav pieļāvuši nepamatotu un sasteigtu lēmumu pieņemšanu augstākajā izglītībā (piemēram, Apvienot LU un Latvijas Medicīnas

akadēmiju), vaiga sviedros (sarunās un ielu pasākumos) cīņusies par valsts finansētām studijām un pret vispārēju maksas izglītību, izvērtusi ciešus starptautiskus sakarus (it īpaši ar Lietuvas kolēģiem) un pārdzīvojuši piecus izglītības ministrus.

Patlaban LU studenti ir vadošais un virzošais spēks LSA, tā ka esat gaidīti mūsu pulkā.

Sīkākas ziņas: LSA birojā – Baznīcas 5-20 (sētā), t.7034673, f.7034693, lsa@lanet.lv;

LU Studentu padomē – Raiņa b. 19-126, t.7034316, f.7820113, lusp@lanet.lv

RITVARS EGLĀJS,
kas ievēlēts kā LSA valdē,
tā LU Studentu padomē

Kojās dzīvotprieks

Sveicināti, jaunie un vecie koju iemītnieki! Turpmāk mūsu avīzē varēsiet iepazīties ar jauniešiem un aktualitātēm koju dzīvē. Šis pastāsts ir veltīts LU Ekonomikas un vadības fakultātes dienesta viesnīcas mājīgajām telpām. Nākošajos numuros varat gaidīt arī aprakstus par citu fakultāšu kojam un tajās dzīvojošajām spilgtajām personībām.

Pirmo kursu studentu zināšanai – kopmītnu komandants (-e) ir Jūsu lielākais draugs un ienaidnieks. Viss ir atkarīgs no Jums. Jau 28. augustā pie komandantes durvīm kārtojās rindā paprāvs bariņš jauno studentu, kuri alkst kāpt augstajā zinību kalnā un pie tam vēl nav rīdzinieki, un laikus nav atraduši mājvietu kādā omulīgā Rīgas istabē. Komandan-

tes darbs šajās dienās nav tas vieglākais. Kā gan lai atrod gulvietu Burtnieku ielas 1. dienesta viesnīcā 300 pieteikumu īpašniekiem, ja vietu ir tikai 70. Cerams, ka brīdī, kad iznāks LU avīze, Jūs jau būsiet atraduši sev siltu vietu kādā no kopmītnēm vai citās mājīgās telpās. Budžeta studentiem gan visiem atrastas vietas dienesta viesnīcās, taču maksimāliem, šķiet, būs jāveido tēlu pilsētiņas pie fakultāšu vai dienesta viesnīcu durvīm.

Ar nepatīkamiem jauniešiem jaunie un zinātkārie cilvēciņi sastapsies ik dienas. Pēc pieredzes varam apgalvot, ka aklimatizācijas process "jaunajās mājās" ilgst apmēram divas nedēļas – pēc tam pierod. Studentiem, kas nav paguvuši apgūt pavārmākslu, zināmu daudzumu neērtību sagādās ēst gatavošana. Vairs nebūs gādīgās mammas, kas nogurušo bērniņu varētu sagaidīt ar siltām vakariņām un no rīta sasmērēt maizītes brokastīm un līdzņemšanai uz mācību iestādi. Ierosmei var

piedāvāt iepriekšējo gadu pieredzi par pusdienošanas iespējām kojās:

- Puiši var sadraudzēties ar kādu čaku daiļā dzimuma pārstāvi un ierasties laikā, kad tiek gatavots ēdiens;

- Aiziet ciemos ap ēdamlaiku pie kādas no dzimtās puses paziņām, kaut arī agrāk varbūt pat neesat uz ielas sveicinājušies;

- Iepirkt pārtiku maltītei visiem istabiņas iemītniekiem, un gan jau starp jauniešiem kaimiņiem atradīsies kāds, kurš māk gatavot;

- Meitenēm iesakām ātri sadraudzēties ar istabas biedrēm no lauku apriņķiem, kurām no mājām līdz ir kartupeļu maiss, sīpoli un speķis;

- Derīgi arī visi pārējie varianti, kuri atbilst Jūsu izdomai un prāta spējām.

Silti iesakām glabāt pārtikas produktus ledusskapjos, jo kojās Tu nekad neesi viens. Ja istabā neatradīsies neviena cilvēciska būtne, iespējams, ka Tev paveiksies un pretī lūkosies divas spožas peles actiņas (varbūt arī vairāk) vai pārsteigs kāds brūni rudu ūsu pāris, kuru īpašnieki parasti ir tarakāni. Lai arī vasarā dienesta viesnīcas personāls centās apkarot ūsaiņus, šķiet, ka šis pasākums nav vainagojies panākumiem. Peļu medības nāksies izvērst pašiem koju iedzīvotājiem. Sapērciet jau nu labi daudz peļu slazdiņu, tie Jums lieti noderēs.

Nāksies pierast pie dušu darba laikiem! Ja nu Jums gadās no rīta aizsnausties ilgāk par 11.00 – nāksies iet uz mācībām netīriem, vai izvēlēties attīrīšanās procesam vakara stundas. Burtnieku ielas kojās dušas strādā no 06.00-11.00 un 18.00-24.00. Kaut gan TO jau Jūs noteikti zināt, ja esat izmantojuši šīs burvīgās ērtības.

Apsveicam n-to gadu dzīvojošos kojās! Mums ir izkrāsota grīda un pabeigti remontdarbi labierīcībās.

Varam brīdināt:

- Jāmaksā par katru mēnesi Ls 7,- un nav nekāda pamata kojās izliktajiem paziņojumiem par dzīvošanas maksas samaksu uzreiz par visu semestri Ls 28 apmērā. Pie sienas izliktais koju nolikums nav apstiprināts un nav spēkā. Ja rodas domstarpības ar komandanti, varat arī "kasiēt". Latvijas Universitātes Studentu Padome šajā momentā gatavo jauno koju nolikumu.

Daži ieteikumi:

- Kojās ietiekšana studentu dienesta viesnīcā dzīvojošajiem ir visu diennakti. Ja esat ļoti jauks jaunieš(-e), varat pabrīdināt durvju sargu.

- Uz dušas telpām dodieties ar dušas čībām, ja nevēlaties pēc mēneša ievākt baraviku ražu uz kājām.

- Ja pie Jums ierodas viesi, noteikti atgādiniet viņiem par reģistrēšanos un dokumentu atstāšanu pie

Students pēc lekcijām

durvju sarga un uzņemties par viņiem pilnu atbildību.

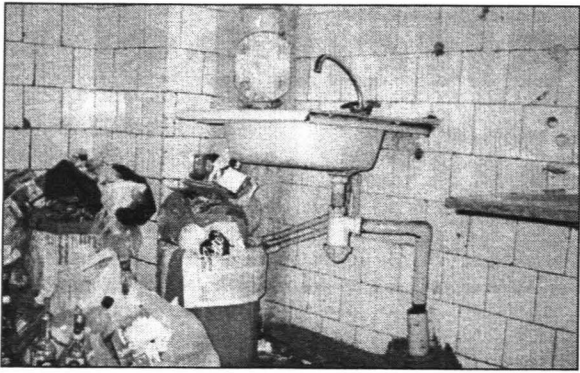
- Viens no durvju sargiem dežuru laikā nereti ir slīcinājis bēdas grādīgā šķidrumā.

- Citi pa naktīm vēlas gulēt.

Par notikumiem un atgadījumiem kopmītnēs varat ziņot mums. Un labprāt apkoposim un publicēsim interesantākos pastāstus.

SARKANAA

sarkanaa@hotmail.com

Tā ir realitāte

Brīvprātīgie

Daudzi cilvēki, kā pieaugušie, tā arī bērni, ir gatavi darboties, lai palīdzētu citiem. Ja tu proti, piemēram, spēlēt basketbolu un esi ar mieru to iemācīt arī savam draugam, ja tev patīk bērni un labprāt strādātu ar viņiem vai tev patīk darīt mājas darbus un tu labprāt pasēdētu mājās ar vecu sieviņu, vai ja tu esi ar mieru dalīties tajā, tad tev jāklūst par brīvprātīgo.

Daudzi, kam tika uzdots jautājums: "Vai tu gribētu būt brīvprātīgais?", izbrīnīti man jautāja: "Bet kas tie ir brīvprātīgie?" Tad lūk, brīvprātīgie ir tie cilvēki, kas nesavtīgi velta savus spēkus un laiku sabiedrības labā. Tieši šādus cilvēkus apvieno Brīvprātīgo programma. Un ja jūs domājat, ka šādu cilvēku nav vai ir ļoti maz, tad jūs rūgti maldāties – gan Rietumos, gan Krievijā brīvprātīgo darbība ir jau

populāra. Pat ja mums nav "miljona" bankas kontā, mēs varam palīdzēt citiem. Starp citu, Latvijā brīvprātīgi darbinieki ir ļoti daudzās organizācijās, tikai viņi varbūt pat neapzinās, ka saucas par brīvprātīgajiem. Vēl var piebilst, ka Latvijā liels procents brīvprātīgo ir studenti. Šis darbošanās veids ir ērts, jo strādāt var arī pēc lekcijām.

Pats jēdziens "brīvprātīgais" neparedz materiālu atalgojumu par darbu, tāpat cerēt uz to nav vērts. Tomēr, ja jūs kvalitatīvi veiksiet darbu, tad darba devējs varētu ieinteresēties par jums, un pilnīgi iespējams, ka varat kļūt par algotu darbinieku. Kā saka, VISS JŪSU ROKĀS!

Un, ja arī Tev rodas vēlme iesaistīties brīvprātīgo kustībā, nāc pie mums uz Studentu padomi Raiņa bulvārī 19, 216. istabu.

Uzlabosim savu māju paši

Ar tādu devīzi jūlija vidū sākās neprognozējamie remontdarbi Ķīmijas fakultātes Studentu pašpārvaldes telpā. Brīvprātīgie studenti, kuriem patiešām apnīka, ka šī telpa izskatās drīzāk kā palīgistaba, nevis telpa, kur norisinās ar studentu dzīvi saistītie jautājumi, izlēma ar saviem spēkiem atjaunot, bet precīzāk būtu – izveidot savā gaumē īstu pašpārvaldes kabinētu. Izpētot literatūru, kā pareizi veikt remontu, bija nejausi noskaidrots, ka tam vēl ir vajadzīgas dažādas krāsas, špakteles, emulsijas un arī piederumi – otas un rullīši... Bet šis fakts nemaz nenobiedēja mūsu topošos speciālistus. Izrādījās, ka paliekas no citu telpu remontiem var dabūt tepat fakultātē, kaut kas bija atnests no mājām un pietrūk-stošie materiāli iepirkti par no stipendijām sakrāto naudu. Situācija izveidojās interesanta: visas mūsu rīcībā esošās krāsas vajadzēja samaisīt, lai tās pietiktu krāsošanai. Skaidrs, ka tādā veidā iegūtās no-krāsas nekur vairs nav sastopamas. (Pašlaik tas viss iepatentēts un turas slepenībā). Tā, piemēram, kompozīcija Nr. 1 durvju krāsošanai sastāv no trim krāsām, bet radiatoru atjaunošanas maisījumā ietilpst jau četri standartprodukti. Un lūk, ko par to saka paši studenti:

Inese Pastare: Šeit viss izskatās

kā avangarda izstādē un vienlaicīgi maigi un mierīgi. Manuprāt, te ir normāla darba atmosfēra tieši šai telpai.

Ģirts Leonovs: Gaiši dzeltenie griesti man patīk, tie ir īpaši skaisti un nomierinoši, ja tu tiešām esi noguris; no sākuma nemaz nedomāju, ka mums viss tik oriģināli izdosies.

Līva Jakobsone: Tas ir pat labāk, ka mums nebija tapetes. Aizlimēt visas sienas ar skaistiem plakātiem ir lieliska ideja. Tos var regulāri atjaunot, un tie arī atspoguļo mūsu pilsētas kultūras dzīvi.

Oļegs Dzenītis: Man patīk šī ideja vispār kā tāda. Pirms tam šeit viss bija vecs un nesmuks, kas uzreiz bija pamanāms. Tagad es tā neiteiktu. Ceru, ka mūsu pūles nebija veltīgas un pēc remonta beigām studentu pašpārvaldē sāksies jauna dzīve.

Jāpiebilst, ka nepalikām arī bez incidentiem: tā kāds poltergeists pa nakti nokrāsoja visus krēslus melnā, spīdošā krāsā. Liels paldies, bet mums tomēr radās aizdomas, ka viņam bija maza pieredze, jo, lai tie izžūtu, vajadzēja veselu mēnesi. Kāds otrs poltergeists nomazgāja visus logus, sagādājot lielu pārsteigumu (vēlāk noskaidrojās, ka savus "tīros darbiņus" no visiem mēģināja

noslēpt Inese Pastare). Tā kā ar laku mums ne īpaši paveicās, visi piesaistītie remontdarbinieki nenožēlo pavadīto laiku un atzīmē, ka tā bija laba, aktīva atpūta lietainās dienās.

Jaunās Ķīmijas fakultātes SPP telpas atklāšana notika 22. augustā, pārgriežot oranžo lenti ar dārza šķērēm. Pēc trim neveiksmīgiem mēģinājumiem sasist šampanieša pudeli pret radiatoru tika izlemts no sākuma to attaisīt un izdzert tās saturu. Tas nu ir padarīts. Un par to, ka šī telpa jau sāka dzīvot jaunu dzīvi, pārliecina jaunās idejas un piedāvājumi, kas virmoja gaisā līdz pašam vakaram. Nobeigumā gribam izteikt lielu pateicību kinoteātru "Oskars" un "Daile" menedžerim Reinim Stālšanam par plakātiem un afišām un par tālāko sadarbību, kā arī "Kino-52", "Andalūzijas suns" direktīvai. Starp citu, pavisam nesen «Kino-52» tika apmainīti krēslī. Tagad filmu noskatīšanās ir kļuvusi vēl patīkamāka un omulīgāka. Īpašu pateicību izsakām Dailes teātra reklāmas menedžerei, kopā ar kuru mums ir iespēja uztaisīt mazo konkursu, kurā jūs varēsiet laimēt brīvbiļeti uz Dailes teātra izrādi. Pirmajiem trim, kas pareizi atbildēs uz sešiem viegļiem jautājumiem, būs lieliska iespēja apmeklēt jauno izrādi

LU AUTOSKOLA

Uzsāk nodarbības

Individuālās braukšanas apmācībai B kategorijas transporta līdzekļiem:

Ceļu satiksmes noteikumi - teorētiskās nodarbības
Mācību braukšana - praktiskās nodarbības

LU studentiem un darbiniekiem atlaides!

Pieteikties līdz š.g. 7. septembrim
Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 69, 6.st. no plkst. 9-15
Tālruni uzziņām: 2274889, mob. 6525383

«Legenda par zaļo Jumpravu!»

Tātad jautājumi:

1. Kurā gadā dibināts Dailes teātris?
2. Kurš režisors ir uzskatāms par Dailes teātra dibinātāju?
3. Cik sēdvietu ir Dailes teātra lielajā zālē?
4. Kurā stāvā atrodas KFSPP?
5. Kāda krāsa ir KFSPP durvīm?
a) Caurspīdīga; b) nezinu; c) neiteikšu.
6. Cik pieturu ir līdz KF no Centrālirtgus, braucot ar 3. trólejbussu?
a) 10; b) 8; c) 6; d) 9.

e-mail atbildēm: es_to_zinu@mail.com

Ja jums arī ir interesanti plakāti, no kuriem jūs gribat atbrīvoties, tad droši nesiet tos KFSPP. Un būs īpaši derīgi, ja jūs atzīmēsiet uz tiem savus iniciāļus!

Ķīmijas fakultātes Studentu pašpārvalde

